

3554
15

ΑΝΩΤΑΤΟΝ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟΝ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΝ

15

BIBLIOTHECA
A.Z.U.C.E.

3554^a

Αριθ.

καθηγητής

A

A.

ΠΕΡΙ ΤΟΥ ΤΡΟΠΟΥ ΤΗΣ ΡΥΘΜΙΣΕΩΣ
ΤΩΝ ΜΕΤΑ ΤΗΣ ΓΕΡΜΑΝΙΑΣ ΣΥΝΑΛΛΑΓΩΝ

B.

ΠΕΡΙ ΤΗΣ ΔΙΕΛΕΥΣΕΩΣ ΔΙΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ
ΞΕΝΩΝ ΑΕΡΟΠΟΡΙΚΩΝ ΓΡΑΜΜΩΝ

ΓΝΩΜΟΔΟΤΗΣΕΙΣ

EN ΑΘΗΝΑΙΣ
ΕΚ ΤΟΥ ΕΘΝΙΚΟΥ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟΥ
1936

ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ

Α.Σ.Ο. & Ε.Ε.

Αριθ.

3554X

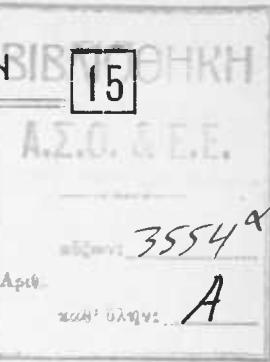
ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

15

ΑΝΩΤΑΤΟΝ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟΝ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΝ

15

A.

ΠΕΡΙ ΤΟΥ ΤΡΟΠΟΥ ΤΗΣ ΡΥΘΜΙΣΕΩΣ
ΤΩΝ ΜΕΤΑ ΤΗΣ ΓΕΡΜΑΝΙΑΣ ΣΥΝΑΛΛΑΓΩΝ

B'.

ΠΕΡΙ ΤΗΣ ΔΙΕΛΕΥΣΕΩΣ ΔΙΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ
ΞΕΝΩΝ ΑΕΡΟΠΟΡΙΚΩΝ ΓΡΑΜΜΩΝ

ΓΝΩΜΟΔΟΤΗΣΕΙΣ

ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ
ΕΚ ΤΟΥ ΕΘΝΙΚΟΥ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟΥ
1936

ΑΝΩΤΑΤΟΝ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟΝ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΝ

ΠΡΟΕΔΡΟΣ: Ό Πρόεδρος τοῦ 'Υπουργικοῦ Συμβουλίου
ΑΝΤΙΠΡΟΕΔΡΟΣ: Διομήδης Ἀλέξανδρος
ΓΕΝ. ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ: Κορώνης Σπυρίδων

Μ Ε Λ Η

Ἄποστολόπουλος Νικ.	Κορυζῆς Ἀλέξανδρος
Βαρβαρέσσος Κυριάκος	Κουκλέλης Ἀλέξανδρος
Δεκάζος Παναγιώτης	Κοφινᾶς Γεώργιος
Δημητράτος Ἀρ.	Μακρόπουλος Ἰωάννης
Εύλαμπιος Μιχαὴλ	Νέγρης Κωνσταντῖνος
Ζολώτας Ξενοφῶν	Πεσμαζόγλου Γεώργιος
Ἡλιάσκος Ἰωάννης	Πιστολάκης Στυλιανὸς
Κανελλόπουλος Παν.	Σβῶλος Ἀλέξανδρος
Καραμᾶνος Ἰωάννης	Σιμωνίδης Βασίλειος

ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ ΤΗΣ ΥΠΗΡΕΣΙΑΣ

Ἄγγελόπουλος Ἅγγελος

BIBLIOTHECA
AKADEMIAE ATHENENSIS
OIKONOMIKOU PANEPISTHMIOU ATHENON

A'.

ΠΕΡΙ ΤΟΥ ΤΡΟΠΟΥ ΤΗΣ ΡΥΘΜΙΣΕΩΣ
ΤΩΝ ΜΕΤΑ ΤΗΣ ΓΕΡΜΑΝΙΑΣ
ΕΜΠΟΡΙΚΩΝ ΣΥΝΑΛΛΑΓΩΝ

ЗОВЕЗДЫ
ЗАКЛАДЫ
СОЛНЦА

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΚΗ
ΑΝΩΤΑΤΟΥ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ
ΔΙΚΩΣ & ΕΜΠΟΡ ΕΦΔΑΙΟΥ

ΤΟ ΑΝΩΤΑΤΟΝ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟΝ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΝ

‘Υπὸ τῆς Κυβερνήσεως διεβιβάσθη εἰς τὸ Ἀνώτατον Οἰκονομικὸν Συμβούλιον, ὑπὸ ἡμερομηνίαν 11 Μαρτίου 1936, ἐρώτημα «ἐπὶ τοῦ τρόπου τῆς ὁνθμίσεως τῶν μετὰ τῆς Γερμανίας ἐμπορικῶν συναλλαγῶν».

‘Η ἐπεξεργασία τοῦ θέματος ἀνετέθη εἰς εἰδικὴν ἐπιτροπὴν ὑπὸ τὴν προεδρίαν τοῦ Ἀντιπροέδρου τοῦ Α. Ο. Σ., κ. Ἀλεξ. Διομήδη, ἐκ τῶν κ. κ. Μιχ. Εὐλαμπίου, Σ. Κορώνη, Γ. Κοφινᾶ, Κ. Νέγρη, Γ. Πεσμαζόγλου καὶ Ἀγγ. Ἀγγελοπούλου.

‘Η ἀπόφασις ἐλήφθη κατὰ τὴν συνεδρίαν τῆς Ὀλομελείας τοῦ Ἀνωτάτου Οἰκονομικοῦ Συμβουλίου, τὴν γενομένην τῇ 15ῃ Μαΐου 1936, ὑπὸ τὴν προεδρίαν τοῦ Ἀντιπροέδρου κ. Ἀλεξ. Διομήδη καὶ παρόντων τῶν κ. κ. Νικ. Ἀποστολοπούλου, Κυρ. Βαρβαρέσου, Παναγ. Δεκάζου, Ἀρ. Δημητράτου, Μιχ. Εὐλαμπίου, Ξ. Ζολώτα, Ἡ. Ηλιάσκου, Π. Κανελλοπούλου, Ἀλ. Κουκλέλη, Γ. Κοφινᾶ, Ἡ. Μακροπούλου, Κ. Νέγρη, Γ. Πεσμαζόγλου, Στ. Πιστολάκη, Ἀλ. Σβάλου καὶ Β. Σιμωνίδη.

ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΜΟΣ
ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΕΛΛΑΣ

ΓΝΩΜΟΔΟΤΗΣΙΣ

ΕΠΙ ΤΟΥ ΤΡΟΠΟΥ ΡΥΘΜΙΣΕΩΣ ΤΩΝ ΜΕΤΑ ΤΗΣ ΓΕΡΜΑΝΙΑΣ ΕΜΠΟΡΙΚΩΝ ΣΥΝΑΛΛΑΓΩΝ

1. Η έξέλιξις τοῦ έξωτερικοῦ έμπορίου τῆς Ελλάδος κατὰ τὴν τελευταίαν τριετίαν.

Απὸ τῶν μέσων τοῦ ἔτους 1932, τὸ έξωτερικὸν έμπόριον τῆς Ελλάδος τελεῖ ὑπὸ τὸ καθεστώς τῶν ποσοτικῶν περιορισμῶν, οἵτινες ἐπεβλήθησαν διὰ λόγους προστασίας τοῦ νομίσματος. Πρὸς διευκόλυνσιν τῶν έμπορικῶν συναλλαγῶν καὶ ἐνίσχυσιν τῆς έξαγωγῆς τῶν Ελληνικῶν προϊόντων, συνήφθησαν συμφωνίαι ἀνταλλαγῆς προϊόντων καὶ συμψήφισμοῦ τῆς ἀξίας αὐτῶν μετὰ διαφόρων χωρῶν, εἰς τρόπον ὥστε σήμερον ἡ Ελλὰς συνδέεται διὰ συμβάσεων ἀνταλλαγῆς μεθ' ὅλων σχεδὸν τῶν χωρῶν, πλὴν τῆς Μ. Βρετανίας, τῶν Ηνωμ. Πολιτειῶν, τῆς Ολλανδίας, Αἰγύπτου καὶ τινῶν ἄλλων.

Η έξέλιξις τοῦ έξωτερικοῦ έμπορίου τῆς Ελλάδος κατὰ τὰ τρία τελευταῖα ἔτη (1933—35), κατὰ κατηγορίας οἰκονομικῆς χρησιμότητος έμπορευμάτων καὶ ἐν τῷ συνόλῳ, ἔχει ὡς έξῆς :

Εἰς έκατομμύρια δραχμῶν τρεχούσης ἀξίας.

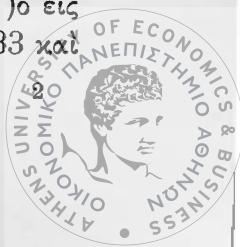
ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Έτη	Τρόφιμα καὶ ζῶντα ζῷα	Πρῶται ὄλαι καὶ ἡμικατειργασμένα προϊόντα	Βιομηχανικὰ προϊόντα	Σύνολον
1933	2.757.3	2.387.7	3.286.5	8.431.5
1934	2.265.8	2.677.—	3.849.6	8.792.4
1935	3.200.9	3.063.—	4.417.5	10.681.4

ΕΞΑΓΩΓΗ

1933	2.696.2	2.244.5	200.3	5.141.—
1934	2.547.8	2.703.—	223.4	5.474.2
1935	2.548.3	4.355.8	197.2	7.101.3

Μεταξὺ τῶν ἔτων 1933 καὶ 1934 δὲν παρατηροῦνται οὔσιώδεις διαφοραί, τόσον εἰς τὴν εἰσαγωγὴν ὅσον καὶ εἰς τὴν έξαγωγὴν. Η παρατηρουμένη μάλιστα αὔξησις εἰς τὴν έξαγωγὴν εἶναι σχετικῶς μεγαλυτέρα τῆς τῆς εἰσαγωγῆς, ἀποτέλεσμα δὲ τούτου εἶναι ὅτι ἡ ἀναλογία τῆς εἰσαγωγῆς ἐπὶ τῆς έξαγωγῆς ηὔξηθη ἀπὸ 60,92 ο)ο εἰς 62,26 ο)ο. Σημαντικὴ διαφορὰ παρατηρεῖται, ἀντιθέτως, μεταξὺ τῶν ἔτων 1933 καὶ

1935. Ή κατά 2.250 έκατ. αύξησις τής είσαγωγῆς τοῦ 1935 ἐν σχέσει πρὸς τὸ 1933 κατανέμεται εἰς 443 έκατ. διὰ τὰ εῖδη διατροφῆς ἐν γένει, εἰς 1,131 έκατ. διὰ βιομηχανικὰ προϊόντα καὶ εἰς 676 διὰ πρώτας ψήλας καὶ ἡμικατειργασμένα προϊόντα.

Ἡ ἔξαγωγὴ μεταξὺ τῶν αὐτῶν ἑτῶν (1933 καὶ 1935) ηὔξηθη κατὰ 1.960 έκατ. ἦτοι ὑστέρησε τῆς αύξήσεως τῶν είσαγωγῶν κατὰ 290 έκατ., αύξηθέντος κατὰ τὸ ποσὸν τοῦτο τοῦ ἐλλείμματος. Τὸ ἔλλειμμα τοῦτο προέκυψε κυρίως ἐκ τῆς μεγαλυτέρας είσαγωγῆς εἰδῶν διατροφῆς, τὰ δποῖα προέρχονται ίδιᾳ ἐκ χωρῶν μεθ' ᾧ δὲν λειτουργοῦν κληρικοῦ.

Κατὰ πόσον τὸ σύστημα τῶν περιορισμῶν ἐπέδρασεν εὐνοϊκῶς ἢ μὴ ἐπὶ τοῦ ἐμπορικοῦ ἡμῶν ἴσοζυγίου καὶ τῶν κατὰ μέρος σχέσεων μετά τῶν διαφόρων χωρῶν, τοῦτο ἀποτελεῖ εἰδικὸν θέμα, ἐφ' οὗ, περατουμένης προσεχῶς τῆς σχετικῆς μελέτης, θέλει γίνη ἡ δέουσα ἀνακοίνωσις. Πάντως, τὸ σύστημα τῶν ἀνταλλαγῶν συνετέλεσεν οὖσιαδῶς εἰς τὴν μεταβολὴν τῆς συμμετοχῆς τῶν διαφόρων χωρῶν εἰς τὸ είσαγωγικὸν καὶ ἔξαγωγικὸν ἡμῶν ἐμπόριον. Σημειοῦμεν ἐνδεικτικῶς τὰς σχέσεις συμμετοχῆς τῶν κυριωτέρων χωρῶν κατὰ τὴν πρὸ τῆς κρίσεως περίοδον (μέσος ὄρος τῆς διετίας 1928—29) ἀφ' ἑνὸς καὶ τοῦ ἔτους 1935 ἀφ' ἑτέρου.

ΧΩΡΑΙ	1928—29		1935	
	Είσαγωγὴ	Ἐξαγωγὴ	Είσαγωγὴ	Ἐξαγωγὴ
’Ηνωμ. Πολιτεῖαι..	15.76 0)0	17.97 0)0	6.25	16.93
Μεγ. Βρετανία ..	13.66	12.50	15.52	12.63
Γερμανία.....	9.02	24.50	18.69	29.70
Γαλλία	6.89	5.54	1.72	2.70
’Ιταλία	5.39	17.41 (*)	3.69	5.95
Βαλκανικαὶ Χῶραι	16.68	2.54	14.11	7.22
Λοιπαὶ Χῶραι	32.60	19.54	40.02	24.87

2. Αἱ μετὰ τῆς Γερμανίας ἐμπορικαὶ συναλλαγαί.

Ἐντοπίζοντες τὴν ἔξέτασιν τοῦ ζητήματος εἰς τὰς μετὰ τῆς Γερμανίας ἐμπορικὰς συναλλαγάς, συμφώνως καὶ πρὸς τὸ τεθὲν ὑπὸ τῆς Κυβερνήσεως ἐρώτημα, παρατηροῦμεν ὅτι ηὔξηθη τόσον ἡ συμμετοχὴ τῶν ἔξαγωγῶν μας πρὸς τὴν χώραν ταύτην, ἀνελθοῦσα ἀπὸ 24, 50 0)0 εἰς 29, 70 0)0 ὅσον καὶ ἡ τῶν είσαγωγῶν, ἀνελθοῦσα ἀπὸ 9, 02 0)0 εἰς 18, 69 0)0.

Εἰς τὸν κατωτέρω πίνακα παρατίθεται ἡ κίνησις τῶν κυριωτέρων προϊόντων είσαγωγῆς καὶ ἔξαγωγῆς μετὰ τῆς Γερμανίας κατὰ τὰ ἔτη 1928—1929 (μέσος ἔτήσιος), 1933, 1934, καὶ 1935.

(*) Εἰς τὴν ἔξαγωγὴν ταύτην περιλαμβάνονται καὶ ἐμπορεύματα ὑπὸ διαμετακόμισιν.

Είσαγωγή τῶν κυριωτέρων Γερμανικῶν προϊόντων εἰς τὴν Ἑλλάδα.

Προϊόντα	1928-29 (Μ.δρος)		1933		1934		1935	
	Ποσότης χιλ.τόν.	Αξία εἰς έκατ.δρ.						
Ζάχαρις	—	—	4,7	27,8	—	0,3	1,6	6,5
Δασικά προϊόντα	1,1	10,7	0,9	10,2	0,8	12,4	3,1	20,7
Γαιάνθρακες.....	35,8	16,2	30,2	20,5	79,7	50,8	191,6	110,7
Όπτανθρακες.....	—	—	1,5	1,0	24,6	16,7	34,7	23,8
Έλαια καὶ λίπη δρυκτὰ	0,5	4,8	0,2	2,6	0,3	4,3	0,8	8,2
Σίδηρος ἐν γένει	11,7	33,1	6,7	30,6	43,9	161,2	76,8	309,8
Σιδηρουργικῆς βιομηχανίας τεχνουργήματα	2,4	19,6	0,9	17,7	1,5	27,2	2,4	34,9
Ἐργαλεῖα φορητά ἔργατῶν καὶ τεχνίτῶν	0,4	10,8	0,1	7,7	0,2	12,9	0,5	21,8
Σωλῆνες καὶ αὐλοί ἐν σιδήρῳ	2,4	19,0	1,1	13,8	1,1	14,3	4,8	31,9
Σιδηρικά θυρῶν, παραθίφεων κλπ.....	0,6	12,5	0,3	9,1	0,3	12,3	0,4	14,1
Σύρματα, σχισινία καὶ καλώδια	3,5	30,7	2,0	32,1	4,4	52,7	6,4	78,2
Κλείθρα	0,2	9,9	0,1	10,2	0,2	12,2	0,2	13,0
Βιομηχανικά καὶ γεωργικά μηχανήματα	6,8	175,8	1,5	91,1	2,4	140,1	4,9	239,9
Λοιπά μετάλλια εἰδη	—	121,6	—	80,0	—	115,1	—	144,1
Ἐπιστημονικά δργατά	—	11,2	—	19,9	—	17,5	—	30,0
Οζγανά καὶ συσκευαὶ ἐφαρμογῆς ἢ τάλιοι μοῦνοι	0,3	17,1	—	19,4	0,1	30,0	0,3	69,0
Κεραμευτικῆς καὶ ὑαλουργίας προϊόντα	3,6	38,5	0,8	36,0	1,5	49,6	2,0	69,0
Χημικά καὶ φαρμακευτικά προϊόντα	21,8	133,2	6,1	116,0	12,2	137,0	12,8	156,6
Ἀποστάγματα, ἀρώματα, σάπιωνες	—	5,2	—	4,6	—	6,8	—	8,2
Χρώματα καὶ προϊόντα βαρφικῆς καὶ δεψικῆς	1,4	29,0	1,0	45,8	1,6	57,7	2,5	64,3
Χάρτης, εἴδη ἐκ χάρτου κλπ.....	7,1	63,4	5,9	59,1	5,1	50,7	3,7	51,4
Κλωστικά ίνες, ύφασμα καὶ εἰδὴ ίντρασμ..	0,7	165,2	0,4	87,0	0,8	150,2	1,4	241,8
Μεταφορικά δργανα	0,9	37,2	—	2,3	0,2	12,2	0,7	35,7
Λοιπά προϊόντα.....	21,5	195,8	8,6	120,8	7,3	146,9	6,6	219,2
Σύνολον Γερμανίας	126,0	1,160,5	74,4	864,4	190,5	1,291,1	361,4	1,996,7
Γενικὸν σύνολον	2,566,9	12,842,3	1,895,1	8,576,8	1,991,3	8,792,4	2,402,9	10,681,4
Ποσοστὸν τοῖς ο)ο	4,91	9,04	3,93	10,08	9,57	14,68	15,04	18,69

Ἐξαγωγὴ εἰς Γερμανίαν τῶν κυριωτέρων ἑλληνικῶν προϊόντων.

Προϊόντα	1928-29 μέσ. δρος		1933		1934		1935	
	Ποσότης εἰς χιλιάδ. τόννους	Αξία εἰς έκατ. δραχμ.						
Σπόγγοι	—	0,3	—	1,8	—	1,8	—	13,4
Σταφίς (Κορινθ.)	7,5	87,2	4,5	72,0	6,6	98,7	4,8	58,1
Σῦνα.....	1,6	9,6	1,5	12,6	2,9	32,2	5,8	59,0
Σταφίς (Σουλταν.)	4,0	42,0	3.—	37,7	5,3	77,3	9,3	110,6
Καπνὸς	18,9	1,331,1	14,6	698,0	15,3	812,1	22,2	1,499,7
Οἶνοι	12,3	66,0	7,4	34,4	11,1	49,6	12,3	63,9
Τερεβινθέλαιον	1,3	17,2	0,2	4,6	0,6	10,1	1,9	31,2
Κολοφώνιον	0,4	1,7	0,2	0,7	0,8	4,6	5,0	29,0
Μεταλλεύματα σιδήρου	27,7	2,8	26,8	3,0	11,2	1,1	150,5	16,4
Πεφρυγμένη μαγνησία	6,8	5,9	2,2	2,6	2,4	3,5	5,2	8,0
Σμύρις	4,4	5,8	0,1	0,2	0,8	2,2	0,6	1,5
Σιδηροπορίτης.....	26,6	3,2	47,2	12,1	32,8	7,7	22,3	4,9
Λοιπά προϊόντα	—	48,2	8,3	39,1	35,7	129,1	48,6	213,7
Σύνολον ἔξαγ. εἰς Γερμανίαν.	111,5	1,621,0	116,1	918,0	125,5	1,230,0	288,5	2,109,4
Γενικὸν Σύνολον...	697,1	6,633,6	667,4	5,379,6	776,5	5,474,2	861,8	7,101,3
Ποσοστὸν Γερμανίας ἐπὶ τοῦ συνόλου τοῖς ο)ο	16,—	24,44	17,40	17,06	16,16	22,47	33,48	29,70

Μεταξὺ 1933 καὶ 1935 αἱ ἔξαγωγαι ηγέρθησαν κατὰ 1.191 ἑκατομμύρια δραχμῶν, ἀνελθοῦσαι ἀπὸ 918 εἰς 2.109 ἑκατομμύρια. Ἡ αὔξησις παρατηρεῖται κυρίως

εἰς τὸν καπνόν, εἰς τὴν σταφίδα (σουλτανίναν), εἰς τοὺς οἴνους καὶ εἰς τὰ μεταλλεύματα.

‘Η κίνησις τῶν κυριωτέρων τούτων προϊόντων κατὰ τὴν τελευταίαν τριετίαν, ἀπὸ ἀπόψεως ἔξαχθεισῶν ποσοτήτων, ἐμφανίζεται εἰς τοὺς κατωτέρω δείκτας, διὰ τὸν καταρτισμὸν τοῦ ὄποιου ἐλήφθη ὡς βάσις ἡ περίοδος 1928—1929.

Δείκτης ἔξαγωγῆς τῶν κυριωτέρων Ἑλληνικῶν προϊόντων εἰς Γερμανίαν

Βάσις 1928—1929 = 100

Εἰδη	1933	1934	1935
Καπνὸς	77.16	81.15	117.45
Σταφίς (σουλτανίνα)	77.85	133.50	234.10
Σταφίς (Κορινθ.)	59.22	88.06	64.15
Οἶνοι	60.71	89.91	100.50
Μεταλλεύματα	96.73	40.24	543.33
Σῦκα	95.18	184.72	369.69
Σμύρις	2.94	17.85	12.44

Αἱ εἰσαγωγαὶ ηγετήθησαν ἀπὸ 864 ἑκατεμμύρια δραχμῶν (1933) εἰς 1.996,7 (1935). Σημαντικὴ αὔξησις παρατηρεῖται εἰς τὴν εἰσαγωγὴν γαιανθράκων (ἀπὸ 20,5 ἑκατομ. δρχ. εἰς 110,7), σιδήρου ἐν γένει (ἀπὸ 30,5 ἑκατομ. εἰς 297,5) βιομηχανικῶν καὶ γεωργικῶν μηχανημάτων (ἀπὸ 91,1 ἑκατομ. εἰς 240) καὶ εἰς τὰς κλωστικὰς ἴνας καὶ ύφασματα (ἀπὸ 87 ἑκατ. εἰς 242.).

‘Η ἐπὶ τῇ βάσει τῶν δεδομένων τῆς Γ.Σ.Υ.Κ. παρουσιαζομένη ὡς ἄνω κίνησις δὲν συμφωνεῖ ἀπολύτως οὕτε μὲ τὰ δεδομένα τοῦ Κλῆριγκ, ἀλλὰ οὕτε καὶ μὲ τὰ δεδομένα τῶν γερμανικῶν στατιστικῶν. Αἱ προκύπτουσαι διαφοραὶ δύνανται ν' ἀποδοθοῦν εἰς τὴν διαφορὰν τῶν τιμῶν μεταξὺ cif καὶ fob, εἰς τὸ δτι δὲν συμπίπτει πάντοτε χρονικῶς ἢ εἰσαγωγὴ πρὸς τὴν ἔξαγωγὴν, λόγῳ τῶν ὑπὸ διαμετακόμισιν παραμενόντων ἐμπορευμάτων, εἰς τὰς ἐνεργουμένας προαγοράς καπνῶν καὶ εἰς ἄλλους τυχὸν δευτερεύοντας λόγους (1). Συνέπεια τῶν ὡς ἄνω διαφορῶν εἶναι δτι αἱ διὰ τῶν Κλῆριγκ

(1) ‘Η σύγκρισις τῆς ἔξαγωγῆς καπνῶν πρὸς τὴν Γερμανίαν, ἐπὶ τῇ βάσει τῶν Γερμανικῶν καὶ τῶν Ἑλληνικῶν στατιστικῶν, δίδει τὰς ἔξῆς διαφοράς :

Ἐτος	Γερμανικὴ στατιστικὴ	Ἑλλην. στατιστικὴ
1931	12,8 χιλιάδες τόννων	8,5 χιλιάδες τόννων
1932	16.— " "	11,4 " "
1933	16.— " "	14,6 " "
1934	16,7 " "	15,3 " "
1935	18,1 " "	22,2 " "
	79,6 χιλιάδες τόννων	72.— " "

‘Ἐν συνόλῳ, ὑφίσταται διαφορὰ ἐκ τόννων 7600 διὰ τὰ πέντε ἔτη, εἰσαχθέντων ἐπὶ πλέον εἰς Γερμανίαν κατὰ τὰς Γερμανικὰς στατιστικάς.

παρουσιάζόμεναι συναλλαγαὶ δὲν συμπίπτουν ἀπολύτως πρὸς τὴν κίνησιν τῶν ἐμπορευμάτων, ὡς αὕτη δίδεται ὑπὸ τῆς Γ.Σ.Υ.Κ.

Αἱ μετὰ τῆς Γερμανίας συναλλαγαὶ ἀπὸ τῆς συστάσεως τοῦ Ἑλληνογερμανικοῦ Κλῆριγκ (Αὔγουστος 1932) παρουσιάζονται ὡς ἔξῆς :

**Πίναξ ἐμφαίνων τὰς κατ' ἔτος μέσω τοῦ Ἑλληνογερμανικοῦ Κλῆριγκ
Εἰσαγωγὰς καὶ Ἐξαγωγὰς ἀπὸ ἐνάρξεως μέχρι 31 Δεκεμβρίου 1935.**

Εἰς χιλιάδας μάρκων

Ἐτη	Ἐξαγωγαὶ	Εἰσαγωγαὶ	Διαφορὰ
Ἀπὸ 18)8)32—31)12)32	5.077.3	3.365.0	1.712.2
1933	31.363.8	19.414.6	11.949.1
1934	42.189.8	38.011.0	4.187.7
1935	62.325.8	49.520.0	12.805.8
Σύνολον	140.956.7	110.310.7	30.645.9

Κατὰ τὸ ἔτος 1933 τὸ ἐκ τῶν καθαρῶς ἐμπορικῶν συναλλαγῶν ἀπομένον ἐνεργητικὸν ὑπόλοιπον ἀνῆλθεν εἰς 12 ἑκατομμύρια μάρκων. Ἐκ τοῦ ποσοῦ τούτου 2,73 ἑκατομ. διετέθησαν διὰ τὴν ἐξόφλησιν τῶν παλαιῶν ἐμπορικῶν ὀφειλῶν, δεδομένου ὅτι κατὰ τὴν ἀρχικὴν μετὰ τῆς Γερμανίας σύμβασιν ἀνταλλαγῆς τὰ 30 o)ο τῆς ἀξίας τῶν ἐξαγορμένων προϊόντων θὰ διετίθεντο διὰ τὴν ἐξόφλησιν τῶν πρὸ τῆς 26ης Ἀπριλίου 1932 ὑφισταμένων ἐμπορικῶν ὀφειλῶν.

Καθ' ὅλην τὴν διάρκειαν, ἥτοι ἀπὸ τῆς ἴσχύος τῆς Ἑλληνογερμανικῆς συμβάσεως μέχρι τοῦ Δεκεμβρίου 1935, τὸ σύνολον τῶν πρὸς τὴν Γερμανίαν ἐξαγωγῶν ἀνῆλθεν εἰς 140,9 ἑκατομμ. μάρκων τῶν δὲ εἰσχωγῶν εἰς 110,3 ἑκατομ. μάρκα, ἀπέμεινε δὲ οὕτω ἐνεργητικὸν ὑπόλοιπον ἐκ καθαρῶς ἐμπερικῶν συναλλαγῶν 30,6 ἑκατομ. μάρκων. Τοῦτο περιωρίσθη ὅμως τελικῶς εἰς 21,8 ἑκατομμύρια μάρκων, λόγῳ τοῦ ὅτι ἡ διαφορὰ διετέθη κατὰ 6,35 ἑκατομ. διὰ τὴν ἐξόφλησιν παλαιῶν χρεῶν (1), κατὰ 1,57 ἑκατομ. δι' ἐξόφλησιν Κλῆριγκ Τσεχοσλοβακίας, Νορβηγίας καὶ Τουρκίας καὶ κατὰ 0,85 ἑκατομ. δι' ἀγορὰν Registermark.

3. Ἐπίδρασις τοῦ Ἑλληνογερμανικοῦ Κλῆριγκ ἐπὶ τῆς Ἑθνικῆς Οἰκονομίας.

Ἐκ τῶν ἀνωτέρω στατιστικῶν δεδομένων προκύπτει μία γενικὴ αὔξησις τῶν πρὸς τὴν Γερμανίαν ἐξαγωγῶν μας.

Ἡ μεγαλειτέρα αὕτη αὔξησις ὡς καὶ ἡ ὅλη ἐν γένει κίνησις τοῦ Ἑλληνογερμανικοῦ Κλῆριγκ εἶχον ἀναμφισβήτητως ἐπίδρασιν ἐπὶ τῆς Ἑθνικῆς Οἰκονομίας. Προτοῦ προχωρήσωμεν κατὰ συνέπειαν εἰς τὴν ἐξέτασιν τῶν ἐνδεικνυομένων κατευθύνσεων ὡς

(1) Κατὰ τὴν ἀρχικὴν μετὰ τῆς Γερμανίας σύμβασιν, τὰ 30 o)ο τῆς ἀξίας τῶν ἐξαγορμένων προϊόντων θὰ διετίθεντο διὰ τὴν ἐξόφλησιν τῶν παλαιῶν ἐμπορικῶν χρεῶν.

πρὸς τὴν ἐμπορικὴν πολιτικὴν τῆς Ἑλλάδος μετὰ τῆς Γερμανίας, εἶναι ἀνάγκη νὰ προσδιορίσωμεν τὰ ἐπὶ τῆς Ἑθνικῆς Οἰκονομίας ἀποτελέσματα τοῦ μέχρι τοῦδε ἰσχύοντος συστήματος τῶν ἑλληνογερμανικῶν ἀνταλλαγῶν.

Ἡ σημειωθεῖσα μεγαλυτέρα ἔξαγωγὴ πρὸς τὴν Γερμανίαν, ἵδια τῶν καπνῶν, ὁφείλεται κυρίως ὅχι τόσον εἰς τὴν ὑπαρξίαν τοῦ ἑλληνογερμανικοῦ Κληρικοῦ, ὃσον εἰς τὸν τρόπον τοῦ χειρισμοῦ τῶν εἰς μάρκα συναλλαγῶν.

Τὸ σύστημα τῆς προεξόφλησεως τῶν εἰς μάρκα ἐμβασμάτων πρὸς ἀγορὰν καπνῶν διηγούλουνεν ἀναμφισβητήτως τὴν μεγαλυτέραν ἀπορρόφησιν καπνῶν ὑπὸ τῆς Γερμανίας καὶ συνέτεινεν εἰς τὴν δημιουργίαν προϋποθέσεων, αἵτινες ἐπετάχυνον τὴν ὑψώσιν τῶν τιμῶν τῶν ἑλληνικῶν καπνῶν.

Ἡ ὀλοκληρωτικὴ προεξόφλησις ὑπὸ τῆς Τραπέζης τῆς Ἑλλάδος παντὸς ἐμβάσματος ἐκ Γερμανίας προωρισμένου διὰ τὴν ἀγορὰν ἑλληνικῶν προϊόντων καὶ ἵδια καπνῶν δημιουργεῖ εἰς χεῖρας τῶν Γερμανῶν ἀγοραστῶν ἀδάπανα κεφάλαια εἰς δραχμάς, δηλ. ἀνευ καταβολῆς τόκου τινὸς καὶ ἀνευ παρακρατήσεως ποσοστοῦ τινος δι' ἀσφάλιστρον ἢ δι' ἄλλον τινὰ λόγον. Ἡ εὐχέρεια αὕτη, τὴν ὁποίαν ἄλλαι χῶραι καπνοπαραγωγικαὶ δὲν παρέχουν, ἐδημιούργησεν εὔνοικὸν πεδίον δράσεως ἐν Ἑλλάδι διὰ τὴν Γερμανικὴν ἀγοράν.

Οὕτως, ἡ ἔξαγωγὴ τοῦ καπνοῦ αὔξανεται, ὑψοῦνται δὲ σημαντικῶς αἱ τιμαὶ του. Ἐναντὶ 34.700 τόννων ἔξαχθέντων κατὰ τὸ 1933 ἔχομεν κατὰ τὸ ἔτος 1934, 37.400 τόννους καὶ 50.400 κατὰ τὸ ἔτος 1935. Ἡτοι, μεταξὺ τῶν ἑτῶν 1934 καὶ 1935, ἡ ἔξαγωγὴ ηὔξηθη κατὰ 13.000 τόννους. Ἡ ἐπὶ πλέον δὲ αὕτη ἔξαγωγὴ κατανέμεται ὡς ἔξῆς μεταξὺ τῶν διαφόρων χωρῶν:

Χῶραι	1934	1935	Διαφορὰ
Γερμανία.....	15.300	22.200	+ 6.900
Ήνωμ. Πολιτεῖαι.....	7.900	10.000	+ 2.100
Σουηδία.....	1.200	2.000	+ 800
Γαλλία	0.080	2.600	+ 2.600
Τσεχοσλοβακία	0.700	1.200	+ 500

Ἡτοι, τὸ πλεόνασμα τῶν ἔξαγωγῶν κατηυθύνθη μὲν κατὰ μέγα μέρος εἰς τὴν Γερμανίαν, δὲν ἐμειώθη ὅμως καὶ ἡ πρὸς τὰς ἄλλας χώρας ἔξαγωγή, ἥτις μάλιστα ηὔξησε διά τινας τούτων.

Παραλλήλως πρὸς τὴν ποσοτικὴν αὔξησιν συνεβάδισε καὶ ἡ βελτίωσις τῶν τιμῶν τοῦ καπνοῦ. Ὁ δείκτης τῶν τιμῶν τοῦ καπνοῦ, δὲ καταρτισθεὶς ἐπὶ τῇ βάσει τῶν τιμῶν ἔξαγωγῆς καπνοῦ (1), παρουσιάζει τὴν κατωτέρω ἔξέλιξιν (1928 = 100):

1932	78.6
1933	75.7
1934	82.5
1935	103.8

(1) Βλ. τὸ ὅπ' ἀριθμ. 14 δημοσίευμα τοῦ Α. Ο. Σ., «Η Ἑλληνικὴ Οἰκονομία κατὰ τὸ ἔτος 1935», σελ. 36.

Είναι πρόδηλος ή έντευθεν προκύψασα ώφέλεια διὰ τὴν Ἑθνικὴν Οἰκονομίαν. Ἡ ὑψωσις τῶν τιμῶν καὶ ή αὔξησις τῆς ἔξαγωγῆς ἐδημιούργησαν νέον εἰσόδημα διὰ τὰς καπνοπαραγωγικὰς τάξεις, ή οἰκονομική των κατάστασις ἐβελτιώθη, τὰ ὑπέρογκα χρέα τὰ ὅποια τοὺς ἐπίεζον ἥχρισαν νὰ ἐλαττοῦνται, ή καταναλωτικὴ των δύναμις ηὐξήθη μὲ εύνοϊκὰ ἀποτελέσματα καὶ διὰ τοὺς ὑπολοίπους κλάδους τῆς Ἑθνικῆς Οἰκονομίας. Τοιουτοτρόπως, δικρός, δ ἐλάχιστος κλῆρος, δστις συνήθως χαρακτηρίζει τὰς καπνοπαραγωγικὰς περιφερείας, κατέστη δυνατὸν νὰ ἐπαρκέσῃ διὰ τὴν συντήρησιν εὑρυτάτων πληθυσμῶν, νὰ δημιουργήσῃ δὲ μάλιστα ὑπὲρ αὐτῶν καὶ ποιάν τινα ἀνεσιν.

Βεβαίως, ή ὑψωσις τῶν τιμῶν ὑπῆρξεν ἀποτέλεσμα καὶ ἄλλων γενικωτέρων λόγων. Ἡ ἔξαντλησις τῶν γερμανικῶν ἀποθεμάτων, δ περιορισμὸς τῆς ἀμερικανικῆς παραγωγῆς λόγῳ τῶν μέτρων τοῦ Ροῦζβελτ, ἀποτελοῦν τὰ κύρια αἴτια τῆς μεγαλυτέρας ζητήσεως καπνῶν. Δὲν πρέπει δμως νὰ λησμονῆται καὶ ή ἐπίδρασις τοῦ ψυχολογικοῦ παράγοντος ἐπὶ τοῦ σχηματισμοῦ τῶν τιμῶν τοῦ καπνοῦ. Τὸ σύστημα τῶν πρεξοφλήσεων, διευκολύνον τὸν ξένον ἀγοραστήν, ἐδημιούργησε τοιαύτας προϋποθέσεις, δστε δ παραγωγός, βέβαιος περὶ τῆς ἀσφαλοῦς διαθέσεως τοῦ προϊόντος του, ἐπέτυχε τιμᾶς ἵκανοποιητικάς.

Ἡ τοιαύτη δμως τροπὴ τῶν ἔξαγωγῶν πρὸς τὴν Γερμανίαν ἐνέτεινε τὴν ἔξαρτησιν τῆς τοποθετήσεως τῶν καπνῶν μας ἐκ τῆς γερμανικῆς ἀγορᾶς, ἀπορροφώσης σήμερον τὰ 44 o) τοῦ συνόλου τῆς ἔξαγωγῆς τοῦ καπνοῦ. Ἡ ἔξαρτησις αὕτη, ή ὅποια καθ' ἔαυτὴν ἡμπορεῖ νὰ θεωρηθῇ οὐχὶ ἀμοιρος κινδύνων, δέον νὰ σημειωθῇ δτι δὲν εἶναι νέα, καθ' ὅσον κατὰ τὴν τριετίαν 1928—1930 ἡ συμμετοχὴ τῆς Γερμανίας εἰς τὴν ἔξαγωγὴν καπνῶν ἐκυμαίνετο περὶ τὰ 38 o)ο.

* * *

Ἡ μεγαλυτέρα ἔξαγωγὴ πρὸς τὴν Γερμανίαν εἶχεν ὡς ἀποτέλεσμα τὴν δημιουργίαν ἐνεργητικοῦ ὑπολοίπου ὑπὲρ ἡμῶν, συνεχῶς διογκουμένου, πρὸς περιορισμὸν τοῦ ὅποιου ἔχρειάσθη νὰ γίνῃ προσφυγὴ εἰς τὰς καθ' ὑπέρβασιν εἰσαγωγάς. Πέραν τῶν καθορισθεισῶν ὡς εἰσακτέων ποσοτήτων, ἐπετράπη καὶ ή εἰσαγωγὴ ἐτέρων εἰδῶν, καθ' ὑπέρβασιν, πρὸς μερικὴν περιστολὴν τοῦ ἀνοίγματος τῶν ἐλληνογερμανικῶν συναλλαγῶν. Ἡ ἀξία τῶν ἐγκριθεισῶν καθ' ὑπέρβασιν ἐκ Γερμανίας εἰσαγωγῶν κατὰ τὸ ἔτος 1935 ἀνῆλθεν εἰς 13.573.336 Μάρκα, ἦτοι δραχμὰς 563 ἑκατομμύρια, ἔναντι συνόλου καθ' ὑπέρβασιν εἰσαγωγῶν 652 ἑκατομμυρίων δραχμῶν (1).

Τὸ γεγονός, δτι τὰ καθ' ὑπέρβασιν ταῦτα εἰδὴ θὰ εἰσήγοντο ἀποκλειστικῶς ἐκ Γερμανίας πρὸς μείωσιν τοῦ ἀνοίγματος, ἦτο ἐπόμενον νὰ ἐπιφέρῃ ὑπερτίμησίν τινα τῶν εἰδῶν τούτων ἀνω τοῦ ἐπιπέδου τῶν διεθνῶν τιμῶν. Ἀκριβεῖς ὑπολογισμοὶ τοῦ τί ἐπλήρωσεν ή οἰκονομία μας ἐπὶ πλέον λόγῳ τῆς τοιαύτης τυχὸν ὑψώσεως τῶν τιμῶν δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ καταρτισθοῦν. Κατὰ τοὺς ὑπολογισμοὺς τοῦ Ὑπουργείου Ἑθνικῆς Οἰκονομίας, ή Ἑλλὰς ἐπλήρωσε λόγῳ ὑπερτιμήσεων 200 ἑκατομμύρια δραχμῶν. Τὸ

(1) Εἰσαγωγὰς καθ' ὑπέρβασιν ἔχομεν ἐπίσης ἔξ. Αὐστρίας 41,4, ἑκατ. δραχ. Σουηδίας 7,9, Οὐγγαρίας 6,8, Ἰταλίας 31,6 καὶ Ἐλβετίας 0,8.

αύτὸν Ὅπουργεῖον ὑπόλογίζει ὅτι ἀφ' ἔτέρου, συνεπείᾳ τῆς ὑψώσεως τῶν τιμῶν τῶν ἔξαγωγικῶν προϊόντων, προέκυψεν ὡφέλεια ὑπερκαλύπτουσα τὴν βλάβην ταύτην.

Τὸ κυριώτερον ὅμως μειονέκτημα ἐκ τῆς ἐφαρμογῆς τῶν Ἑλληνογερμανικῶν Κλῆροιγκ παραμένει ὁ κίνδυνος τῆς δημιουργίας ἴσχυρῶν ἐνεργητικῶν ὑπολοίπων. Μέχρι τῆς 31ης Μαρτίου 1936 αἱ συναλλαγαὶ ἡμῶν ἀφῆκαν ὑπόλοιπον ἐνεργητικὸν ἐκ 34 ἑκατομμυρίων μάρκων (ἥτοι Δραχμ. 1.410 ἑκατομμυρίων). Τὸ ὑπόλοιπον τοῦτο διετέθη ἢ πρόκειται νὰ διατεθῇ διὰ κρατικὰς ἀνάγκας. Ζήτημα ἐπομένως τοῦ τρόπου τῆς διαθέσεως τῶν μέχρι σήμερον ὑπολοίπων δὲν τίθεται.

Δεδομένου ὅμως ὅτι, ὡς προβλέπεται, ἡ συνέχισις τῶν ἑλληνογερμανικῶν συναλλαγῶν θὰ καταλίπῃ περὶ τὰ 12 ἔως 15 ἑκατομμύρια μάρκα ἐτησίως, ἐφωτᾶται, ὅποια τις πρέπει νὰ εἶναι ἡ ἐμπορικὴ πολιτικὴ μετὰ τῆς Γερμανίας, ὥστε, δημιουργούμενης ἰσορροπίας τῶν μετὰ τῆς Γερμανίας συναλλαγῶν, ἀποφευχθῆ κατὰ τὸ δυνατὸν ἐν τῷ μέλλοντι ἡ δημιουργία ἀκαλύπτων ὑπολοίπων.

4. Αἱ δυναταὶ λύσεις.

Αἱ ἔκτειναις ἀπόψεις ἐπὶ τοῦ ζητήματος τούτου ὑπῆρξαν διάφοροι.

1) Ὅπεστηρίθη ἡ γνώμη ὅτι δέον νὰ ἐπιδιωχθῇ ὁ περιορισμὸς τῶν πρὸς τὴν Γερμανίαν ἐξ αγωγῶν καὶ ἰδίᾳ τοῦ καπνοῦ, διὰ τῆς διευρύσεως τῶν ὑφισταμένων ἀγορῶν εἰς ἄλλας χώρας καὶ τῆς ἐξευρέσεως νέων τοιούτων, ἐπερχομένης οὕτω αὐτομάτως τῆς μειώσεως τοῦ ἐνεργητικοῦ ὑπολοίπου. Ἡ συνέχισις τῆς σημερινῆς πολιτικῆς, κατὰ τοὺς ὑποστηρίζοντας τὴν ἀπέψιν ταύτην, ἐγκλείει τὸν κίνδυνον ἀποκλεισμοῦ τῶν Ἑλληνικῶν προϊόντων ἐκ τῶν διεθνῶν ἀγορῶν, λόγῳ τῶν ὑψηλῶν τιμῶν εἰς τὰς ὅποιας ταῦτα εύρισκονται. Ἐξ ἄλλου, ἡ ἀναγκαστικὴ προμήθεια εἰδῶν εἰσαγωγῆς ἐκ Γερμανίας δυνατὸν ἀφ' ἐνὸς μὲν νὰ ἐπιβαρύνῃ τὴν Ἐθνικὴν Οικονομίαν, λόγῳ τῶν ἐνδεχομένως ὑψηλοτέρων τιμῶν τὰς ὅποιας θὰ δύναται ἡ Γερμανία νὰ ἐπιβάλῃ, ἀφ' ἔτέρου δὲ νὰ δυσαρεστήσῃ ἄλλους προμηθευτὰς μας, συνεπείᾳ τῆς μετατοπίσεως τῶν εἰσαγωγῶν.

Τοιοῦτος ὅμως προγραμματικὸς περιορισμὸς τῶν πρὸς τὴν Γερμανίαν ἔξαγωγῶν θὰ ἔπρεπε νὰ κριθῇ ἀσύμφορος διὰ τὴν Ἐθνικὴν Οικονομίαν. Ὅπ' ὁψεὶ πρέπει νὰ ληφθῇ ὅτι ἡ Γερμανικὴ ἀγορὰ ἀπορροφᾷ τὸ μεγαλύτερον μέρος τοῦ ἔξαγομένου καπνοῦ, πᾶσα δὲ προσπάθεια περιορισμοῦ τῆς καταναλώσεως ἐλληνικῶν καπνῶν εἰς μίαν ἀγορὰν τόσον σταθερὰν καὶ τόσον σημαντικήν, πρὶν ἡ ἔξασφαλισθοῦν ἔτεραι ἀγοραί, δὲν ἀποκλείει τὸν κίνδυνον τῆς μεταβολῆς τῶν καταναλωτικῶν συνηθειῶν τῆς Γερμανίας εἰς βάρος τῆς μελλοντικῆς Ἑλληνικῆς ἔξαγωγῆς. Ἡ ἐξεύρεσις νέων ἀγορῶν καταναλώσεως δὲν εἶναι εὔκολον νὰ συντελεσθῇ ἀποτόμως, ἀπαιτεῖ δὲ μακρὰν μελέτην καὶ συνεχῆ προπαρασκευήν. Πάντως, ἡ ἐξεύρεσις νέων ἀγορῶν τοποθετήσεως τοῦ καπνοῦ, πρὸς τὴν ὅποιαν ἄλλως τε τείνουν ἀπὸ μακροῦ αἱ προσπάθειαι ἡμῶν, πρέπει ν' ἀποτελέσῃ ἐφεξῆς πρόγραμμα συστηματικῆς καὶ μεθοδικῆς ἐνεργείας. Ὅποτε τὰς σημερινὰς ὅμως συνθήκας, περιορισμὸς τῶν ἔξαγωγῶν πρὸς τὴν Γερμανίαν θὰ ἔχῃ καὶ δυσμενῆ οἰκονομικὸν ἀντίκτυπον ἐν τῷ ἐσωτερικῷ.

Αἱ τιμαὶ τοῦ καπνοῦ τότε θὰ ὑποχωρήσουν, περιοριζόμενης τῆς ζητήσεως καὶ καθισταμένης ἀβεβαίας τῆς διαθέσεως τοῦ προϊόντος. Μὴ λησμονῶμεν ἄλλως τε ὅτι τοι-

αύτη ή ποτίμησις παρετηρήθη κατά τό βραχὺ χρονικὸν διάστημα τῆς ἀναστολῆς τοῦ συστήματος τῆς προεξοφλήσεως. Ο μὴ περιορισμὸς ὅμως τῆς ἔξαγωγῆς δὲν πρέπει νὰ μᾶς φέρῃ εἰς τὴν σκέψιν τῆς αὐξήσεως τῆς παραγωγῆς. Ήτά εἶναι λάθος ἐὰν οἱ παραγωγοὶ παρασυρθοῦν ἐκ τῆς μείζονος ἔξαγωγῆς τῆς σήμερον. Υπερπαραγωγὴ ἀσφαλῶς θὰ ἐπιφέρῃ πτῶσιν τῶν τιμῶν καὶ σχηματισμὸν νέων ἀδιαθέτων ἀποθεμάτων. Οἱ ἐπὶ τῆς παραγωγῆς ὅθεν ἵσχουντες περιορισμοὶ πρέπει νὰ διατηρηθοῦν ἀπολύτως.

2) Υπεστηρίχθη ἐπίσης ὁ ἔμμεσος περιορισμὸς τῶν πρὸς τὴν Γερμανίαν ἔξαγωγῶν, εἴτε διὰ καταργήσεως τοῦ συστήματος τῆς προεξοφλήσεως εἴτε διὰ τῆς ἀναλόγου ρυθμίσεως τῆς τιμῆς τοῦ μάρκου.

Καταργουμένου ὅμως τοῦ συστήματος τῶν προεξοφλήσεων, αὐτομάτως θὰ περιορισθῇ ἡ πρὸς τὴν Γερμανίαν ἔξαγωγή. Διὰ νὰ διατηρήσῃ δηλ. τὸ μάρκον ἀβιάστως σχετικῶς ὑψηλὴν τιμὴν, θὰ πρέπῃ αἱ ἔξαγωγαὶ νὰ ἴσοινται πρὸς τὰς εἰσαγωγάς. Η δημιουργία πλεονασμάτων θὰ εἴχε κατ' ἀνάγκην ὡς ἀποτέλεσμα τὴν σημαντικὴν ὑποτίμησιν τοῦ μάρκου εἰς τὴν ἐλευθέραν ἀγοράν. Ἐντεῦθεν οἱ ἔξαγωγεῖς, πραγματοποιοῦντες διὰ τῶν μάρκων ὀλιγωτέρας δραχμάς, θὰ εἴχον εἰς τὴν διάθεσίν των μικρότερον διαθέσιμον κεφάλαιον πρὸς ἀγορὰν καπνῶν. Ἀμεσος ἀντίκτυπος τούτου θὰ ἦτο ἡ πτῶσις τῶν τιμῶν καὶ μείωσις τῆς ἔθνικῆς προσόδου, δεδομένου ὅτι, τό γε νῦν, δὲν φαίνεται δυνατὴ ἡ διατήρησις ὑψηλῶν τιμῶν συνεπείᾳ ζητήσεως ἄλλοθεν προεργομένης.

Θὰ ἡδύνατο, ὡς παρά τινων ἐλέχθη, τὸ σύστημα τῆς προεξοφλήσεως νὰ συνδυασθῇ μὲ ἀνάληψιν τῶν νομισματικῶν κινδύνων ὑπὸ τοῦ ἔξαγωγέως, ἐνεχυριαζομένων ἐν τῷ μεταξὺ τῶν ἀγοραζομένων καπνῶν μέχρι τῆς ἔξαγωγῆς των. Μὴ λησμονῶμεν ὅμως ὅτι τὸ σύστημα τοῦτο θὰ ἐπεβάρυνε τὰ διαθέσιμα κεφάλαια μὲ ἐνδεχόμενον ἀντίκτυπον ἐπὶ τῶν τιμῶν.

Ἡ ρύθμισις διαφόρου τιμῆς μάρκου ἀναλόγως τῶν ἔξαγομένων προϊόντων ἀποτελεῖ ἐν μέσον, περιωρισμένης ὅμως ἐκτάσεως, ὡς πρὸς τὴν κατεύθυνσιν ὠρισμένων προϊόντων. Διὰ τὰ προϊόντα τούτεστιν ἐκεῖνα, τῶν ὅποιων ἡ διάθεσις εἶναι δυνατὴ εἰς ἄλλας ἀγοράς, ἡ δὲ πρὸς τὴν Γερμανίαν ἔξαγωγὴ ὑπῆρξεν ἀποτέλεσμα τῆς διαχειρίσεως τοῦ Ἑλληνογερμανικοῦ Κλῆρηγκ, θὰ ἦτο δυνατὸς καθορισμὸς κατωτέρας τιμῆς μάρκου, ὅπότε θὰ διευκολύνετο ἡ διάθεσις τῶν προϊόντων τούτων εἰς ἄλλας χώρας. Τοιαῦτα προϊόντα εἶναι τὸ κολοφώνιον, οἱ σπόγγοι, τὰ ἀκατέργαστα δέρματα καὶ τινα ἄλλα.

Ο καθορισμὸς τῆς τιμῆς τοῦ μάρκου δέον πάντως νὰ γίνῃ ἐπὶ τῇ βάσει ὠρισμένων δεδομένων. Θὰ ἡδύνατο ἵσως νὰ ληφθῇ ὑπὸ ὅψει καὶ ἡ διαφορὰ τοῦ τιμαρίθμου χονδρικῆς πωλήσεως ἐν Γερμανίᾳ, ἡ προερχομένη λόγω τῆς αὐξήσεως τῶν τιμῶν τῶν κυριωτέρων προϊόντων της.

3) Υπεστηρίχθη τέλος ἡ ἀποψίς ὅτι, ἐφ' ὅσον ὁ περιορισμός, ἀμεσος ἡ ἔμμεσος, πλὴν τῆς περιπτώσεως τῆς ρυθμίσεως τῆς τιμῆς τοῦ μάρκου δι' ὠρισμένα προϊόντα, δὲν κρίνεται συμφέρων εἰς τὴν Ἑθνικὴν Οίκονομίαν, θὰ πρέπῃ ἡ ἔξουδετέρωσις τοῦ ἐνεργητικοῦ ὑπολοίπου νὰ ἐπιδιωχθῇ δι', αὐξήσεως τοῦ σκέλους τῶν εἰσαγωγῶν ἐκ Γερμανίας. Ωρισμένα εἰδη μεγάλης καταναλώσεως τὰ ὅποια παράγονται καὶ ἐν Γερμανίᾳ, ὡς ἡ ζάχαρις, ὁ ἄνθραξ, ὁ σίδηρος καὶ τινα ἄλλα, νὰ εἰσά-

γωνται κυρίως ἐκ Γερμανίας. Πρὸς τὸν σκοπὸν τοῦτον θὰ πρέπη ἡ Γερμανία ν' ἀναλάβῃ τὴν ὑποχρέωσιν ὅπως καλύπτῃ εἰς τὸ τέλος ἐκάστου ἔξαμήνου, ἢ ἐκάστου ἔτους, τὰ ἀπομένοντα ἐνεργητικὰ ὑπόλοιπα δὶ’ ἐμπορευμάτων. Ἡ ἀποψίς αὕτη κρίνεται καὶ δυνατὴ καὶ συμφέρουσα. Δυνατὴ μέν, ἐφ' ὅσον ἡ Γερμανία παράγει τὰ προϊόντα ταῦτα, προέβη δὲ αὕτη ἥδη εἰς συνομολόγησιν ὁμοίας συμβάσεως μετὰ τῆς Τουρκίας. Συμφέρουσα δέ, διότι ἀφ' ἐνὸς μὲν δὲν θὰ ἐπιβαρυθῇ ἡ Ἑλληνικὴ κατανάλωσις δὶ’ ὑψηλοτέρων τιμῶν, ἀφ' ἑτέρου δὲ διότι τὸ πλεῖστον τῶν ὡς ἀνώ προϊόντων προέρχεται ἥδη ἐκ χωρῶν αἱ μετὰ τῶν ὁποίων ἐμπορικαὶ συναλλαγαὶ τῆς Ἑλλάδος καταλείπουν παθητικὸν ὑπόλοιπον.

4) Ἡ παραλλήλως πρὸς τ' ἀνωτέρω ὑποστηριχθεῖσα ἀποψίς συνομολόγησε ἔλληνο - ἀγλακοῦ Κλῆροι γα, ὡς συντελεστικοῦ μέσου ἀφ' ἐνὸς μὲν τῆς αὐξήσεως τῶν πρὸς τὴν Μ. Βρεττανίαν ἔξαγωγῶν μας, ἀφ' ἑτέρου δὲ τῆς ἐμμέσου ἐπιδράσεως ἐπὶ τῆς εὐνοϊκωτέρας διὰ τὴν Ἑλλάδα διαμορφώσεως τῶν Ἑλληνογερμανικῶν συναλλαγῶν, ὡς ἐκ τῆς μεταφορᾶς ἐνδεχομένως μέρους τῆς ἐξ Ἀγγλίας εἰσαγωγῆς μας εἰς Γερμανίαν δὲν φαίνεται παρουσιάζουσα πολλὰς εὐνοϊκὰς ἀπόψεις. Δέον πρὸς τοῦτο νὰ παροραθοῦν δύο παράγοντες: Πρῶτον ὅτι ἡ Ἀγγλία δυστροπεῖ εἰς τὴν συνομολόγησιν Κλῆριγκ (1). Δεύτερον δὲ ὅτι εἶναι δύσκολον τὰ προϊόντα τὰ ἐξ Ἀγγλίας εἰσαγόμενα, τὸ εἶδος καὶ ἡ ποιότης τῶν ὁποίων ἀπὸ μακροτάτου χρόνου παραμένει ἡ αὐτή, νὰ μεταβληθοῦν. Τὸ ζήτημα τῶν γαιανθράκων ἔχει ἥδη πρακτικῶς λυθῆ, καθ' ὅσον ἡ ἐξ Ἀγγλίας εἰσαγωγὴ περιωρίσθη μόνον εἰς τὰς ἀνάγκας τὰς ὁποίας μόνον οἱ ἀγγλικῆς προελεύσεως ἀνθράκες πληροῦν.

5) Γενικῶς, παρὰ τῶν ἐνδιαφερομένων τάξεων διεπιστώθη ἡ ἔλλειψις συστηματικῆς παρακολούθησης τοῦ Ἑλλαδικοῦ Ἐμπορίου τῆς Ἑλλάδος.

Διευθυνομένη Οἰκονομίᾳ, καθ' ἔαυτὴν ἐγχείρημα δυσχερέστατον, διὰ νὰ καταλήξῃ εἰς θετικά τινα ἀποτελέσματα, εἶναι ἀνάγκη ἀπαραίτητος νὰ διέπηται ἀπὸ συγκεκριμένον πρόγραμμα αὐστηρᾶς παρακολουθήσεως. Πρὸς τὸν σκοπὸν τοῦτον, παρίσταται ἡ ἀνάγκη τῆς συστάσεως εἰδικοῦ Ὁργανισμοῦ μὲ οὐσιαστικὰς ἀρμοδιότητας, εἰς τρόπον ὥστε νὰ ἔξασφαλισθῇ πλήρως ἡ συνοχὴ μεταξὺ τῶν διαχειριζομένων τὰ ζητήματα τῆς ἐξωτερικῆς ἐμπορικῆς πολιτικῆς διαφόρων ὑπηρεσιῶν, ἡ συστηματικὴ παρακολούθησις τῶν μετὰ τοῦ ἐξωτερικοῦ ἐμπορικῶν συναλλαγῶν, ἡ μελέτη πρὸς ἔξεύρεσιν νέων ἀγορῶν καὶ ὑπόδειξιν γενικῶς τῶν ἐνδεικνυομένων ἐκάστοτε μέτρων ἐπὶ τῆς ἐμπορικῆς πολιτικῆς.

Ο Ὁργανισμὸς οὗτος, ὑποστηρίζεται ὑπό τινων, θὰ ἥδύνατο ἐνδεχομένως, ἐν συνεργασίᾳ μετὰ τῆς Τραπέζης τῆς Ἑλλάδος, νὰ ἀναλάβῃ καὶ τὴν προεξόφλησιν τῶν πιστώσεων τῶν μετὰ τῆς Γερμανίας συναλασσομένων, ἔναντι καταβολῆς ὡρισμένων ἀσφαλίστρων. Παρόμοιοι Ὁργανισμοὶ λειτουργοῦν ἥδη εἰς διαφόρους Χώρας καὶ δὴ ἐν Ἀγγλίᾳ (Export Credits Guarantee Department).

(1) Δέον νὰ σημειωθῇ ὅτι ἡ Ἀγγλία συνῆψεν ἥδη Κλῆριγκ μετὰ τινων χωρῶν, ὡς τῆς Τουρκίας καὶ τῆς Ισπανίας.

Κατὰ ταῦτα

Τὸ Α.Ο.Σ., ἐπιφυλασσόμενον νὰ ἔκφέρῃ τὴν ἀντίληψίν του ἐπὶ τῆς ρυθμίσεως τοῦ ἔξωτερικοῦ ἐμπορίου καὶ ἐντοπίζον τὸ ζήτημα εἰς τὰς μετὰ τῆς Γερμανίας ἐμπορικὰς συναλλαγάς, συμφώνως καὶ πρὸς τὸ ὑπὸ τῆς Κυβερνήσεως τεθὲν ἐρώτημα, σταθμίζον τόσον τὰ ὑπὲρ τῆς διατηρήσεως τοῦ καθεστῶτος ὑποβληθέντα ἐπιχειρήματα ὅσον καὶ τὰς πρὸς μεταβολὴν αὐτοῦ προβληθείσας γνώμας, ιομίζει:

1) "Οτι, διὰ τοὺς ἀνωτέρω ἐκτεθέντας λόγους, τό γε νῦν, δὲν εἶναι συμφέρων διὰ τὴν Ἐθνικὴν Οίκονομίαν ὁ προγραμματικὸς περιορισμὸς τῶν πρὸς τὴν Γερμανίαν ἔξαγωγῶν.

2) "Οτι, διά τινα Ἑλληνικὰ προϊόντα, δυνάμενα εὔχερῶς νὰ διατεθοῦν καὶ εἰς ἄλλας ἀγοράς, ἐνδείκνυται καθορισμὸς κατωτέρας τιμῆς μάρκου, ἵνα διὰ τῆς προστασίας ταύτης διευκολυνθῇ ἡ πρὸς ταύτας κατεύθυνσίς των.

3) "Οτι, πρὸς περιστολὴν τοῦ ἐιργητικοῦ ὑπὲρ ἡμῶν ὑπολοίπου τοῦ μέλλοντος νὰ προκύπτῃ ἐκ τοῦ πλεονάσματος τῶν πρὸς τὴν Γερμανίαν ἔξαγωγῶν μας, πρέπει νὰ ἐπιδιωχθῇ ἡ αὔξησις τῶν ἐκ Γερμανίας εἰσαγωγῶν ὥρισμένων εἰδῶν μεγάλης καταναλώσεως, ὡς ζαχχάρεως, ἀνθρακος, σιδήρου καὶ τινων ἄλλων, παρεχομένων ὅμως ὑπὸ τῆς Γερμανίας εἰς τιμὰς οὐχὶ ἀνωτέρας τῶν διειθνῶν.

4) "Οτι, ἐνδείκνυται συστηματικὴ ὄργάνωσις τοῦ ἔξωτερικοῦ ἐμπορίου πρὸς ἐκ τοῦ σύνεγγυς παρακολούθησιν τῆς ἔξελίξεως τῶν λαμβανομένων ἐκάστοτε μέτρων ἐμπορικῆς πολιτικῆς καὶ τὴν ἀποφυγὴν ἐνδεχομένων καταστρατηγήσεων καὶ ἀνωμαλιῶν. Τὸν τρόπον τῆς τοικύτης ὀργανώσεως θέλει ἐν καιρῷ ὑποβάλῃ τὸ Α.Ο.Σ. ἀπαντῶν εἰς σχετικῶς τεθὲν αὐτῷ ὑπὸ τῆς Κυβερνήσεως ἐρώτημα.

Δὲν διαφέύγει ἐν τούτοις τὸ Οίκονομικὸν Συμβούλιον:

"Οτι αἱ μετὰ τῆς Γερμανίας συναλλαγαὶ ἡμῶν γίνονται εἰς νόμισμα, τοῦ ὅποίου ἡ ἀξία συγκρατεῖται διὰ τεχνητῶν μέσων.

"Οτι τὸ νόμισμα τοῦτο καὶ ἐπομένως αἱ πιστώσεις αἱ εἰς τὸ νόμισμα τοῦτο κτώμεναι, εἶναι καὶ κατ' ἀρχὴν ἀνεπίδεκτοι μεταφορᾶς πρὸς αὐτόματον ἰσοζύγισιν τῶν μετ' ἄλλων ἐπικρατειῶν πιστοχρεώσεών μας.

"Οτι δὲν ἐπιτρέπεται νὰ μὴ ὑπάρχῃ ἐνδοιασμὸς περὶ τῆς ἀπολύτου διατηρήσεως τῆς ἀξίας του, ἡ καὶ τῆς ἐνδεχομένης καὶ προγραμματικῆς μειώσεως ταύτης. Καὶ τέλος:

"Οτι, κατ' ἀκολουθίαν τῶν ἀνωτέρω σκέψεων ἡ ἀκρίβεια τῶν ὅπεραν δὲν δύναται νὰ ἀμφισβηθῇ, ἐνδείκνυται μέν, ὡς ἔχουν νῦν τὰ πράγματα, ἡ διατήρησις τοῦ σημεριοῦ καθεστῶτος τῆς ἀκωλύτου συνεχίσεως τῶν πρὸς τὴν Γερμανίαν ἐμπορικῶν συναλλαγῶν καὶ τῆς ἐντεῦθεν δημιουργίας ἐν Γερμανίᾳ εὑρέος πιστωτικοῦ ὑπολοίπου, ὑπὸ τὸν ἀπαράβατον ὅμως δρον ὅτι τὰ ὑπόλοιπα ταῦτα δὲν θὰ παραμένουν λιμνάζοντα καὶ ἐκτεθειμένα εἰς τοὺς κινδύνους ἐνδεχομένης πτώσεως τῆς ἀξίας των, ἀλλ' ὅτι τὰ ἐκάστοτε σχηματιζόμενα ὑπόλοιπα (τὰ ὅποια παραμένουν ὡς τοιαῦτα, διότι ἡ χώρα δὲν δύναται νὰ τὰ διαθέσῃ ἀλλως) θὰ ἀπορροφῶνται ἀνευ χρονοτριβῆς ὑπὸ τοῦ Κράτους πρὸς θεραπείαν τῶν ἀναγκῶν του.

Η ἀνωτέρω Γνωμοδότησις ἐδημοσιεύθη εἰς τὴν Ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως (Παράρτημα Δριθμ. 111]1936).

Η ΓΝΩΜΗ ΤΗΣ ΜΕΙΟΨΗΦΙΑΣ

‘Ο έκ τῶν μελῶν τοῦ Συμβουλίου κ. Μ. Εὐλάμπιος διετύπωσεν ίδίαν πρότασιν ρυθμίσεως τῶν μετὰ τῆς Γερμανίας ἐμπορικῶν συναλλαγῶν, ὑπέβαλε δὲ πρὸς τοῦτο τὴν κατωτέρω εἰσήγησιν:

Μεταξὺ 1933 καὶ 1935 ἐσημειώθη βελτίωσις εἰς τὴν ἔξαγωγὴν ἐκ δραχμῶν 1.960.300.000, ἐν ἀναλογίᾳ πρὸς 35,8 ο)ο. Ἡ αὔξησις αὕτη ὀφείλεται εἰς τὰ καπνά (αὔξησις ἀξίας δρχ. 1.842.040.466). Παρεσχέθησαν εὔκολίαι διὰ τὴν ἔξαγωγὴν καπνῶν ἐσοδειῶν 1930 καὶ παλαιοτέρων. Κατόπιν τοῦ περιορισμοῦ τῆς ἔξαγωγῆς ἀπὸ τῆς περιόδου τῆς κρίσεως τοῦ 1929, ἵτο φυσικὴ ἡ νέα ζήτησις λόγῳ τῆς ἔξαντλήσεως τῶν ἀποθεμάτων. Αἱ τιμαὶ ἐντὸς μιᾶς τετραετίας εἶχον κατέληθη εἰς τὸ 13, ὑπολογιζόμεναι εἰς ὑγιὲς νόμισμα. Εἶχον φθάσει εἰς τὸ ἐλάχιστον, συνεπείᾳ καὶ τῆς ὑποτιμήσεως τῆς δραχμῆς.

Ἐν συγκρίσει μὲ τὸ 1933, σημειοῦται αὔξησις κατ’ ὅγκον κατὰ 45 ο)ο.

Ἡ ὑπέρβασις αὕτη κατανέμεται ὡς ἔξης :

Εἰς χώρας μὴ δεσμευμένας διὰ τῶν τραπεζικῶν ἀνταλλαγῶν 5518 τόν.

(‘Ηνωμέναι Πολιτεῖαι 3900).

Εἰς χώρας μὲ ἀνταλλαγάς, ἔξαιρέσει Γερμανίας 2550 »

Εἰς Γερμανίαν 7619 »

Συνολικὴ αὔξησις..... 15687 »

Πλέον ἀπὸ τὸ ἥμισυ ἀπερροφήθη ἀπὸ ἄλλας χώρας. Ἡ εἰς ἀξίαν διαφορὰ τοῦ εἰς Γερμανίαν ἔξαχθέντος καπνοῦ ἀνέρχεται εἰς δραχμὰς 801.700.000 (44 ο)ο). Ἀνεξαρτήτως πρὸς τὴν ἔξαγωγὴν μας πρὸς τὴν Γερμανίαν, αἱ τιμαὶ θ’ ἀνήρχοντο καὶ ἐκ τῶν ἀνω ἐκτεθέντων καὶ ἐκ τοῦ γεγονότος ὅτι αἱ διεθνεῖς τιμαὶ χονδρικῆς πωλήσεως τῶν εἰδῶν ἥσαν μᾶλλον ὑψωτικαὶ κατὰ τὸ 1935. Διὰ τῆς μὴ πωλήσεως τοῦ ὑπερβάλλοντος εἰς τὴν Γερμανίαν, θὰ ὑφιστάμεθα μίαν μείωσιν τῆς ἔξαγωγῆς, οὐχὶ μεγαλυτέραν τοῦ 44 ο)ο. Οὐδὲ πεφεύγετο τὸ ἐνεργητικὸν ὑπόλοιπον, θὰ περιωρίζετο ἡ ἐκ Γερμανίας εἰσαγωγὴ ἐντὸς τῶν δρίων τῶν περιορισμῶν, δόποτε διατηρουμένης κατὰ τὸ ἥμισυ τῆς ὑπερβάσεως, θὰ κατήρχετο τὸ ἔλλειμμα τοῦ ἔξωτερικοῦ ἐμπορίου. Ἐκ τῆς ὑπερβάσεως ἐπὶ τῆς ἀξίας τῶν ἔξαγωγῶν μεταξὺ τῶν ἀνω ἥμερομηνιῶν ἀναλογεῖ εἰς τὰς χώρας τὰς μὴ δεσμευμένας διὰ τραπεζικῶν ἀνταλλαγῶν τὸ ποσὸν τῶν δρχ. 740.000.000, ἥτοι 38 ο)ο. Αἱ ‘Ηνωμέναι Πολιτεῖαι ἐμφαίνουσιν αὔξησιν, ἐν τῷ συνόλῳ σχεδὸν ὀφειλομένην εἰς τὰ καπνά, ἐκ δραχ. 560.000.000 (88 ο)ο ἐπὶ τῆς ἔξαγωγῆς τοῦ 1933).

Ἐναντι τῆς σημαντικῆς ταύτης βελτιώσεως τῆς ἔξαγωγῆς, ἡ ἀντίστοιχος αὔξησις τῆς εἰσαγωγῆς συμποσοῦται εἰς δραχ. 175.000.000 (34 ο)ο αὔξησις ἐπὶ τοῦ 1933).

Αἱ ‘Ηνωμέναι Πολιτεῖαι εἴναι ἡ μόνη χώρα, ἥτις ἐμφανίζει τόσον καταφανὲς πλεόνασμα (45 ο)ο τῶν ἔξαγωγῶν εἴναι ρευστοποιήσιμον).

Τὸ πλεόνασμα τῆς Γερμανίας ἀνέρχεται, κατὰ τοὺς λογαριασμοὺς τῆς Τραπέζης τῆς Ελλάδος εἰς μάρκα 12.800.000 διὰ τὴν χρῆσιν 1935. Τὸ πλεόνασμα τοῦτο εἴναι

δεσμευμένον καὶ ἀποτελεῖ τὸ ζήτημα τῆς καλύψεώς του διὰ νέων εἰσαγωγῶν μας ἐκ Γερμανίας. Μὲ ἐλαστικωτέραν πολιτικήν, μὲ πρόγραμμα πάντοτε τὴν τήρησιν τῶν περιφρισμῶν, ἀσφαλῶς θὰ εἴχομεν ἐπιτύχει μεγαλυτέραν αὔξησιν τῶν ἔξαγωγῶν μας πρὸς τὰς Ἡνωμένας Πολιτείας. Μία ἐντονωτέρα προσπάθεια πρὸς τὰς διαφόρους χώρας Βορείου, Κεντρικῆς καὶ Νοτίου Ἀμερικῆς, θὰ συνετέλει ἀναντιρρήτως εἰς ἐπαύξησιν τῆς τοποθετήσεως τῶν προϊόντων μας, τῶν ὁποίων, κατὰ τὰς ἐνδείξεις ἡς ἔχομεν, δὲν φαίνεται δυσχερής ἡ διάθεσις.

Αἱ διὰ τοῦ Ἑλληνογερμανικοῦ κληρικοῦ ἔξαγωγαὶ ἀνῆλθον τὸ 1933 εἰς μάρκα 31.363.803. Αἱ ἔξαγωγαὶ τοῦ 1935 σχεδὸν ἐδιπλασιάσθησαν (μάρ. 62.325.817). Ἡδη κατὰ τὸ 1933 ἡ ἔξαγωγή μας πρὸς τὴν Γερμανίαν καθίστατο πληθωρική, καὶ κατέληξε, παρ' ὅλας τὰς χορηγήσεις ὑπερβάσεων εἰς τὴν εἰσαγωγήν, εἰς ἐνεργητικὸν ὑπόλοιπον, ὑπόλοιπον ἀναλογοῦν πρὸς 38 ο) τῆς ἔξαγωγῆς. Δὲν ἐπρεπε νὰ εἴχομεν συνεχίσει τὴν πολιτικὴν ταύτην. Ἐν τούτοις τὴν ἔξακολουθήσαμεν καὶ τὴν ἔξακολουθοῦμεν. Παρ' ὅλην τὴν τεραστίαν αὔξησιν τῆς εἰσαγωγῆς, δι' ᾧς ἀνετράπη τὸ σύστημα τῶν περιορισμῶν, κατὰ τὴν στατιστικὴν τοῦ Ὑπουργείου τῆς Ἐθνικῆς Οἰκονομίας, ἡ εἰσαγωγὴ ἐκ Γερμανίας τὴν 31 Δεκεμβρίου 1933 ἀνήρχετο εἰς δραχ. 864.406.000 κατέληξε δὲ εἰς 1.996.627.000 δραχ. τὴν 31 Δεκεμβρίου 1935, ἐμφαίνουσα ὑπέρβασιν ἐκ δραχμῶν 1.132.221.000. Παρ' ὅλην τὴν ἔξόφλησιν τῶν χρεῶν καὶ ὑποχρεώσεων, εὐρισκόμεθα καὶ πάλιν πρὸς σεβαστοῦ ἐνεργητικοῦ ὑπολοίπου. Ἡ συνέχισις τῆς πολιτικῆς ταύτης ἀσφαλῶς θὰ γίνῃ πρόξενος ἐπιδεινώσεως τῆς παθητικότητος τοῦ ἔξωτερικοῦ μας ἐμπορίου. Ωὰ ἐπρεπε πολὺ νὰ προσέξωμεν τὸ ἔλλειμμα, τὸ ὄποιον, ἐνῷ εἰς τὴν προπολεμικὴν μικρὰν Ἑλλάδα ἐκυμαίνετο κάτω τῶν 50.000.000 ἐλβ. φράγκων, εὑρίσκεται καὶ πάλιν ὑπὲρ τὰ 100.000.000. Ἐὰν δ' ἐκπέσωμεν καὶ τὸ Γερμανικὸν ὑπόλοιπον, ἡ συνολικὴ ἐπιδείνωσις θ' ἀνέλθῃ εἰς 30 ο)ο ἐν συγκρίσει πρὸς τὸ 1933.

Δι' αὐτοὺς τοὺς λόγους, θεωρῶ ὡς μίαν ὑποχρέωσιν τὴν παρακολούθησιν τῶν χωρῶν μὲ ἐνεργητικὰ ὑπόλοιπα. Ὁφείλομεν νὰ προβῶμεν εἰς ριζικὰς λύσεις. Ὁφείλομεν ν' ἀντιμετωπίσωμεν τὴν κατάστασιν, ἐντοπίζοντες τὰς ζημίας. Ἐμμένω εἰς τὴν κατωτέρω πρότασίν μου ὅπως καθορισθῇ ἐν δριον (Contingent) καὶ διὰ τὴν ἔξαγωγήν, μόνον ὅμως διὰ τὰς χώρας ὅπου ἀντικρύζομεν ἐνεργητικὰ ὑπόλοιπα. Φρονῶ ὅτι, ἀν εἴχομεν τηρήσει ἐν τοιοῦτον σύστημα κατὰ τὸ 1935, τὸ ἔλλειμμα τοῦ λήξοντος ἔτους θὰ ἥδυνατο νὰ εἶναι χαμηλότερον τοῦ ἔλλειμματος τοῦ 1933, ἐνῷ ἐν τῇ πραγματικότητι κατέστη μεγαλύτερον.

Ἄφοῦ ἡ ἔξαγωγὴ τῶν ἔτῶν 1933 καὶ 1934 κατ' ἀξίαν δὲν ἀπέχει τῆς ἔξαγωγῆς τῆς μικρᾶς Ἑλλάδος τῶν ἔτῶν 1910—12, καθίσταται ἀπαραίτητος ἡ αὐστηρὰ παρακολούθησις τῆς εἰσαγωγῆς καὶ ὁ εἰς τὸ ἐλάχιστον περιορισμὸς τοῦ ἔλλειμματος, δεδομένου ὅτι οἱ ἀδηλοὶ πόροι, καὶ ἐκ τῆς συγκεντρώσεως σχεδὸν τοῦ συνόλου τοῦ Ἑλληνισμοῦ εἰς τὰς ἀκτὰς μας καὶ λόγω τῶν λοιπῶν δυσμενῶν διεθνῶν συνθηκῶν, εἶναι φυσικὸν νὰ κατέρχωνται. Ἀπαιτεῖται μεγάλη προσοχή, ἵνα μὴ διὰ τῆς πολιτικῆς τῶν ἐνεργητικῶν ὑπολοίπων ἀνατραπῇ τὸ ἴσοζύγιον τῶν πληρωμῶν.

Συμπεράσματα.

Κηρύσσομαι κατὰ τῆς ἐπεκτάσεως τῆς πολιτικῆς τῶν ἀνταλλαγῶν.

Ἡεωρῶ ἀπαραίτητον τὴν στενὴν παρακολούθησίν των εἰς τὰς χώρας, εἰς ἃς ἡ Ἑλλὰς ἔχει ἐνεργητικὰ ὑπόλοιπα. Εἰς τὰς μετ' αὐτῶν τῶν χωρῶν ἐμπορικάς μας σχέσεις προτείνω τὸν καθοριζόμενον ὄριον ἐξαγωγῆς τοῦ 1933 ὡς ὄριον (Contingent). Διὰ τὰς πέραν τοῦ καθοριζόμενου ὄριου ἐξαγωγάς, διὰ τὰς καθ' ὑπέρβασιν δηλ. ἐξαγωγάς, νὰ μὴν ἐπετρέπετο ἡ προεξόφλησις, ἡ δὲ τιμὴ τοῦ ἐξωτερικοῦ συναλλάγματας νὰ ἀνταπεκρίνετο πρὸς τὴν πραγματικὴν τοιαύτην, Αἱ ὑπερβάσεις τῆς ἐξαγωγῆς νὰ ἔχορηγοῦντο μόνον ἐφ' ὅσον ἡ ἀντίστοιχος εἰσαγωγὴ δὲν ἀντέκειτο εἰς τοὺς περιορισμούς. Ἡ παρακολούθησις τέλος καὶ ἡ συνεπείᾳ τῶν ἀνων μέτρων σχετική δυσχέρανσις τοῦ 1/4 κατ' ἀνώτατον ὄριον τῆς ἐξαγωγῆς θὰ ἐδημιουργεῖ ἀναγκαστικῶς νέας κατευθύνσεις τοῦ πλεινάσματος, εἴτε πρὸς τὰς Χώρας ἀπὸ τὰς ὁποίας ἀπέρρευσεν, εἴτε πρὸς νέας ἀγορὰς ἐλευθέρου συναλλάγματος, τούτεστι χώρας μεθ' ᾧν δὲν ἴσχυουν τραπεζικὰ κληρικα.

Ἐπιβάλλεται, ὅπως ἐνταθῶσιν αἱ προσπάθειαι πρὸς ἐπέκτασιν τῶν σχέσεων ἰδιαίτατα μὲ χώρας ἐλευθέρου συναλλάγματος. Ἀκριβῶς, ἡ διευθυνομένη πολιτικὴ ἔχει ὑποχρέωσιν νὰ ἔργασθῇ διὰ τὴν ἐξεύρεσιν καὶ τὸν πολλαπλασιασμὸν τῶν νέων ἀγορῶν, καθότι ἐπ' οὐδενὶ λόγῳ συμφέρει εἰς τὴν χώραν ἡ μονοπωλιακὴ ἐξάρτησις τοῦ ἐξωτερικοῦ ἐμπορίου.

Ἄνευ παρακαλουθήσεως τῶν ἐξαγωγῶν, οἱ περιορισμοὶ δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ συγκρατηθῶσι. Κατὰ πόσον καθίσταται ἀναγκαία μία ἀναθεώρησις τοῦ συστήματος τῶν περιοσμῶν καὶ τῶν ἀνταλλαγῶν, θὰ ἔπρεπε νὰ ἐτίθετο ὑπ' ὅψιν τοῦ A. O. Συμβουλίου μία λεπτομερής ἐκθεσις ἐκ μέρους τοῦ Ὑπουργείου τῆς Ἐθνικῆς Οἰκονομίας καὶ τῆς Τραπέζης τῆς Ἑλλάδος, περιλαμβάνουσα τὰ πορίσματά των κατὰ τὴν τετραετῆ διαχείρισιν τοῦ ζητήματος.

Τονίζω τὴν ἀνάγκην τῆς συγκεντρώσεως ὅλων τῶν ὑπηρεσιῶν, τῶν ἀσχολουμένων μὲ τὸ ἐξωτερικὸν ἐμπόριον εἰς τὰ διάφορα Ὑπουργεῖα, εἰς ἓν, καὶ τὴν ἐπὶ τούτῳ ὁργάνωσιν ἰδίας διευθύνσεως ἐξωτερικοῦ ἐμπορίου, καθότι διευθυνομένη πολιτικὴ ἀνευ συγκεκριμένου προγράμματος καὶ αὐστηρᾶς παρακολουθήσεώς του, ἀσφαλῶς θὰ καταλήξῃ εἰς ἀδιέξοδον.

Β'.

ΠΕΡΙ ΤΗΣ ΔΙΕΛΕΥΣΕΩΣ ΔΙΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ
ΞΕΝΩΝ ΑΕΡΟΠΟΡΙΚΩΝ ΓΡΑΜΜΩΝ

ΤΟ ΑΝΩΤΑΤΟΝ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟΝ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΝ

‘Υπὸ τῆς Κυβερνήσεως διεβιβάσθη εἰς τὸ Ἀνώτατον Οίκονομικὸν Συμβούλιον, ὑπὸ ἡμερομηνίαν 2 Ἰουνίου 1936, τὸ κάτωθι ἐρώτημα:

«Ἄν εἴνε συμφέρουσα πολιτικῶς, οἰκονομικῶς καὶ συγκοινωνιακῶς ἡ ἐλευθέρα ἐκ Βορρᾶ διέλευσις καὶ διὰ μέσου τῆς Ἑλλάδος πρὸς Αἴγυπτον κάθοδος τῶν ἐκ Κεντρικῆς Εὐρώπης ἔνων ἀεροπορικῶν γραμμῶν».

Εἰσηγητὴς τοῦ θέματος ὠρίσθη ὁ κ. Σπ. Κορώνης.

‘Η ἀπόφασις ἐλήφθη κατὰ τὴν συνεδρίαν τῆς Ὁλομελείας τοῦ Ἀνωτάτου Οίκονομικοῦ Συμβουλίου τὴν γενομένην τῇ 13 Ἰουνίου 1936, ὑπὸ τὴν προεδρίαν τοῦ ἀντιπροέδρου τοῦ Α. Ο. Συμβουλίου κ. Ἀλεξ. Διομήδη καὶ παρόντων τῶν κ. κ. N. Ἀποστολοπούλου, Ἀρ. Δημητράτου, Μιχ. Εὐλαμπίου, Ξ. Ζολώτα, I. Ἡλιάσκου, Ἀλ. Κουκλέλη, Γ. Κοφινᾶ, K. Νέγρη καὶ B. Σιμωνίδη.

ΓΝΩΜΟΔΟΤΗΣΙΣ

ΠΕΡΙ ΤΗΣ ΔΙΕΛΕΥΣΕΩΣ ΔΙΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ ΞΕΝΩΝ ΑΕΡΟΠΟΡΙΚΩΝ ΓΡΑΜΜΩΝ

‘Η γεωγραφική θέσις τῆς Ελλάδος, εύρισκομένης ἐπὶ τῆς Ανατολικῆς νοτιωτέρας ἀκρας τῆς Εύρωπης, προσδίδει ἴδιαζοντα χαρακτῆρα εἰς αὐτὴν, ὡς σημεῖον ἐνδιαφέρον τὰς διεθνεῖς ἐν γένει συγκοινωνίας, εἴτε θαλασσίας, εἴτε σιδηροδρομικάς, εἴτε ἐμπορικάς. Συνίσταται ἡ θέσις αὕτη γενικῶς εἰς τὸ γεγονός, ὅτι ἡ Ελλὰς κεῖται προσφορώτερον ἐπὶ τῶν ὁδῶν τῶν ἀγουσῶν πρὸς τὴν Νοτίαν Ἀσίαν καὶ δὴ τὰς νήσους τοῦ Ἰνδικοῦ Ὡκεανοῦ, Ανατολικὴν Ἀφρικὴν καὶ τὴν Αὐστραλίαν καὶ γεωγραφικῶς πλησιέστερον εἰς τὰς πρὸς τὴν Εύρωπην παραλίας αὐτῶν, ὅτι ἀποτελεῖ τὸ τελευταῖον σημεῖον ἐκπηδήσεως διὰ τὰς μεταφορὰς ἀπὸ τῆς Δυτικῆς, τῆς Β.-Δυτικῆς καὶ τῆς Κεντρικῆς Εύρωπης πρὸς τὰς ἡπείρους αὐτάς.

Ἐκ τῶν γεωγραφικῶν αὐτῶν χαρακτηριστικῶν προκύπτει ἡ ἴδιαιτέρα διεθνῆς συγκοινωνιακὴ ἀξία λιμένων τινῶν, τερμάτων τινῶν σιδηροδρομικῶν καὶ ἀεροπορικῶν τῆς Ελλάδος, ὅχι ὡς ὁριστικῶν τελευταίων σταθμῶν κατευθύνσεως ἡ προελεύσεως, δσον ὡς σημεῖον διελεύσεως διὰ τὴν διεθνῆ, μάλιστα τὴν διηπειρωτικὴν συγκοινωνίαν.

Αἱ εὐνοϊκαὶ αὐταὶ ἐκ γεωγραφικῶν λόγων ἴδιότητες ἐμφανίζονται περισσότερον ἔκδηλοι καὶ ὀρατοὶ εἰς τὸ τρίτον ἐκ τῶν ἀνωτέρω μέσων συγκοινωνίας, τὸ καὶ νεώτερὸν, ἥτοι τὸ ἀεροπορικὸν, προοριζόμενον λόγῳ τῆς ἐν συγκρίσει πρὸς τὰ παλαιότερα ἄλλα καταπληκτικῶς μεγαλυτέρας ταχύτητος, νὰ προσφέρῃ ἔτι μεγαλυτέρας ὑψηλῆς ἀξίας μεταφορικάς παροχάς, ἵνανότητα προσδίδουσαν αὐτῷ τὸν χαρακτῆρα τοῦ κατ’ ἔξοχὴν διεθνοῦς καὶ διηπειρωτικοῦ μέσου συγκοινωνίας. Ἐκ τοῦ λόγου τούτου ἐπιβάλλεται, κατ’ ἀρχὴν, ἡ πρόθυμος ἐκ μέρους τῆς Ελλάδος συνεισφορὰ τῆς γεωγραφικῆς αὐτῆς θέσεως εἰς τὸ ἔργον τῆς παγκοσμίου ἐπικοινωνίας διὰ τὸ γενικὸν τῶν μελῶν αὐτῆς καὶ τὸ παντοειδὲς ἴδιον τῆς Ελλάδος ὄφελος.

“Ηδη καὶ πρὸν ἐμφανισθῆ τὸ ἀεροπορικὸν μέσον, ὅτε δηλαδὴ ἐκυριάρχουν τὰ

ἄλλα μέσα συγκοινωνίας, εῖχον ἀναγνωρισθῆ ὅχι μετὰ πολλοῦ κόπου αἱ ἀρχαὶ τῆς ἐλευθέρας κινήσεως καὶ τῆς συνεργασίας αὐτῶν, ὅχι μόνον ἐντὸς τῶν δρίων ἑκάστης χώρας ἀλλὰ καὶ διεθνῶς. Αἱ ἀρχαὶ τῆς κυκλοφορίας τῶν πλοίων εἰς ξένας θαλάσσας καὶ λιμένας, τοῦ τροχαίου ὄλικοῦ καὶ τῶν διαφόρου ἔθνικότητος αὐτοκινήτων ἐντὸς τῶν διαφόρων χωρῶν καὶ τῆς συνεργασίας τῶν χωρῶν διὰ τὴν διευκόλυνσιν τῆς κυκλοφορίας, εῖχον εἰς πλῆθος διεθνῶν συμβατικῶν διατάξεων ἀναγνωρισθῆ καὶ ἡ τάσις αὐτὴ βαίνει διαρκῶς ὀλοκληρουμένη, μὲ επιφυλάξεις τινὰς ἀφορώσας μόνον τὰς ἐσωτερικὰς ἑκάστης χώρας μεταφοράς, ὡς π.χ. προκειμένου περὶ ἀκτοπλοΐας. Ταχύτερον δῆμος, ἣτοι ἀπὸ τοῦ 1919, ἀπὸ ὅτι τοῦτο συνετελέσθη διὰ τὰ λοιπὰ μέσα συγκοινωνίας, ἀφ' ἣς ταῦτα ἐνεφανίσθησαν εἰς τὸν δρίζοντα, τὰ Κράτη διαβλέποντα τὴν διηπειρωτικὴν σημασίαν τοῦ ἀεροπορικοῦ μέσου, ἀνεγνώρισαν τὰς αὐτὰς κατὰ βάσιν ἀρχὰς καὶ ὑποχρεώσεις, ἐπιφυλάξαντα εἰς ἔχυτά, προκειμένου περὶ ἐμπορικῶν μεταφορῶν, τὰ δικαιώματα περιορισμῶν τινῶν καὶ ἐγκρίσεως, προκειμένου περὶ ἐγκαταστάσεων διεθνῶν ὁδῶν διὰ τὰς ἴδιας χώρας, ἴδιᾳ δὲ τὸ δικαιώματα σεπτίσεως ἐπιφυλάξεων διὰ τὴν ἐμπορικὴν μεταφορὰν προσώπων καὶ ἐμπορευμάτων μεταξὺ δύο σημείων τοῦ ἐδάφους των χάριν τῶν ἀεροσκαφῶν τῆς ἴδιας των ἔθνικότητος (cabotage τοῦ ἀέρος). Οὐδεμίᾳ σήμερον ἄλλη χώρα, πλὴν τῆς Τουρκίας, ἀπαγορεύει τὴν διέλευσιν ξένων ἀεροπλάνων καὶ τὴν ἐκμετάλλευσιν γραμμῶν ἀεροπορικῶν ὑπὲρ τὸ ἐδαφός της.

Διὰ τῶν ἀρχῶν τούτων ἐπιζητεῖται διὰ τὸ ἀεροπορικὸν συγκοινωνιακὸν μέσον τῶν μεγίστων ἀποστάσεων ἡ ἐλευθέρα καὶ ἐντατικὴ ἐκμετάλλευσις τῶν προϊόντων του ὕστον τὸ δυνατόν πληρέστερον, τὸ ὅποιον μόνον διὰ τῆς ἀπολύτου κυκλοφορίας αὐτῶν ὑπερθεν μεγάλων ἐπιφανειῶν (διηπειρωτικαὶ καὶ διεθνεῖς γραμμαὶ) δύναται νὰ ἐπιτευχθῇ. 'Απόδειξις τούτου ἔστω ἡ καλυτέρα ἐμπορικὴ αὐτῶν ἐκμετάλλευσις εἰς τὰς 'Ηνωμένας Πολιτείας τῆς Β. 'Αμερικῆς.

'Η 'Ελλὰς, ἀντιληφθεῖσα ἐγκαίρως ὅτι ἔχει συμφέρον παντοειδὲς νὰ ἐκμεταλλευθῇ τὴν κατὰ τὰ ἀνωτέρω εύνοικὴν γεωγραφικὴν θέσιν της, ἐπιτρέπει τὴν διέλευσιν γραμμῶν διηπειρωτικῶν ἀπὸ Δ. καὶ Β.Δ. κατευθυνομένων διὰ τῆς χώρας πρὸς Α. καὶ γραμμῶν ἀπὸ Βορρᾶ κατευθυνομένων πρὸς ^④Εσσαλονίκην. 'Εξ ἄλλου, ἐβοήθησεν εἰς τὴν σύντασιν τῆς Ε.Ε.Ε.Μ. διὰ τῆς παρασχεθείσης εἰς αὐτὴν συνδρομῆς διαφούσης τῆς ἐκμεταλλεύσεως μέσω χορηγήσεως αὐτῇ προνομίου ἀποκλειστικῆς ἐκμεταλλεύσεως γραμμῶν τινῶν ἐσωτερικῶν καὶ πρὸς τὰς ὄμόρους χώρας, Νοτιοσλαβίαν, Βουλγαρίαν καὶ Αἴγυπτον, πρὸς τὰς τελευταίας ταύτας ὑπὸ τὸν ὄρον τῆς ἀμοιβαιότητος. "Ηδη δθεν, ἔχει ἀρχίσει ἡ 'Ελλὰς νὰ καθίσταται κόμβος ἀεροπορικῶν διεθνῶν καὶ διηπειρωτικῶν συγκοινωνιῶν. Συνεχίζουσα τὴν πολιτικὴν αὐτήν, ὀφείλει νὰ παρέχῃ πᾶσαν δυνατότητα προσελκύσεως τῶν ἀπὸ πάσης κατευθύνσεως ἐκκινουούσῶν ἀεροπορικῶν γραμμῶν, συμπεριλαμβανομένων καὶ τῶν ἀπὸ βορρᾶ τοιούτων, εἴτε περὶ γραμμῶν διελεύσεως ἀπλῆς πρόκειται, εἴτε μή, διὰ τοὺς ἀνωτέρω γενικούς, ἀλλὰ καὶ διὰ τοὺς ἐφεξῆς εἰδίκωτέρους λόγους:

1) Διότι ἡ πύκνωσις τῶν ἐπὶ 'Ελληνικῶν ἐδαφῶν διασταυρουμένων γραμμῶν δημιουργεῖ στενωτέρους διὰ τὴν 'Ελλάδα συνδέσμους, μέλλοντας νὰ ἐνισχύσωσι τὴν χώραν ἐμπορικῶς,

2) Διότι, διὰ τῆς συντμήσεως τῶν ἀποστάσεων, ἡ χώρα καθίσταται βαθμιαίως, ἀπὸ κρατικῆς ἀπόψεως, εὐκολοπρόσιτος καὶ ἐν γένει ἀνοίγεται περισσότερον εἰς τὴν διεθνῆ ἐπικοινωνίαν.

3) Διότι ἡ πύκνωσις τῶν γραμμῶν, συνοδευομένη ἀπὸ περισσοτέραν ἔργασίαν τῶν ἀερολιμένων καὶ μεγαλύτερον ἀριθμὸν διανύσεων ὑπὲρ τὸ Ἑλληνικὸν ἔδαφος, δημιουργεῖ πηγὴν ἐσόδων (τέλη προσγειώσεων, στεγάσεως, δασμοὺς βενζίνης κλπ.) σοβαρὰν διὰ τὸ Κράτος καὶ πρὸς βελτίωσιν τῶν ἐγκαταστάσεών μας. Καὶ :

4) Διότι τοιαύτη, ὅλονὲν βελτιουμένη κίνησις, θ' ἀποβῆ εἰς ὄφελος καὶ τῆς Ἑλληνικῆς ἀεροπορικῆς ἐπιχειρήσεως, ἡ ὁποίᾳ ἀσφαλῶς θὰ ὠφεληθῇ ἐκ τοῦ ἔργου τὸ ὅποιον θὰ ἐκμαιεύσουν καὶ θὰ ζωογονήσουν αἱ μεγάλαι ἔναις ἐπιχειρήσεις.

Τὸ Ἀνώτατον Οἰκονομικὸν Συμβούλιον φρονεῖ ὅτι δὲν πρέπει νὰ λησμονῆται ὡς πρὸς τ' ἀνωτέρω, ὅτι ἡ Ἑλλὰς εἶναι πολὺ μικρὰ καὶ πτωχὴ χώρα, ὥστε νὰ δύναται νὰ ἐλπίσῃ ὅτι δύναται ἐκ τῶν ἴδιων τῆς δυνάμεων κατὰ τρόπον ἑκάστοτε συγχρονισμένον, προκειμένου περὶ τῆς ἀεροπορίας εὑρισκομένης ἐν διαρκεῖ τεχνικῇ προοδευτικῇ ἐξελίξει, προκαλούσῃ τὴν ἀνάγκην συνεχῶν μεγάλων δαπανῶν, νὰ ἐκμεταλλευθῇ τὴν γεωγραφικὴν τῆς θέσιν, τῆς ὁποίας ἡ ἔννοια ἔγκειται ἀπλῶς εἰς τὸ συμφέρον τῆς διαβάσεως διεθνῶν γραμμῶν. Ἀντίθετος πολιτική, τὴν ὁποίαν σημειωτέον οὐδὲν ξράτος ἀκολουθεῖ, πλὴν τῆς Τουρκιας, ἦτοι ζηλότυπος, ἐπομένως ἀποκρουστικὴ πολιτικὴ ἐκ μέρους τῆς Ἑλλάδος, ἀπέναντι τῶν ἐπιζητουσῶν νὰ διέλθουν καὶ νὰ ἐργασθοῦν ἐν Ἑλλάδι ἔνων ἀεροπορικῶν ἐπιχειρήσεων, θὰ ἐσημείωνεν ἀσφαλῶς βλάβην πολλαπλῆν τῆς χώρας ἥθικήν καὶ ὑλικήν, θ' ἀπεμάκρυνε τὰς ξένας ἐπιχειρήσεις τῆς Ἑλληνικῆς χώρας κατὰ τρόπον ἵσως ὅριστικόν, πρὸς βλάβην τῆς Ἑθνικῆς Οἰκονομίας ἀνεπανόρθωτον. Διότι δὲ, τι χαρακτηρίζει τὴν ἀεροπορικὴν πολιτικὴν τῶν διαφόρων Κρατῶν τὰ ὅποια ἥγοῦνται τῆς ἀεροπορικῆς κινήσεως, εἶναι ἡ πρακτικὴ ἐφαρμογὴ τῆς ἔννοιας τῆς μεταξὺ χωρῶν ἀλληλεγγύης. Διὰ τῆς πραγματοποιήσεως τῆς ἀλληλεγγύης ταύτης δὲν ἀποβλέπουν τὰ Κράτη εἰς μόνην τὴν τήρησιν ἀφηρημένων ἀρχῶν πολιτικῆς ἀλλὰ καὶ εἰς τὴν διὰ τῆς ἀλληλεγγύης ἐξασφάλισιν τῶν ὠφελημάτων τὰ ὅποια πηγάζουν ἐκ τῆς ἀμέσου καὶ στενωτέρας ἐπαφῆς τῶν διαφόρων ἀεροπορικῶν ὅργανισμῶν.

Δὲν πρέπει δὲ νὰ παροραθῇ ὅτι παραμονὴ ἐν στεγανῷ ἀποχωρισμῷ τῆς Ἑλληνικῆς ἀεροπορικῆς ἐπιχειρήσεως ἀπὸ τῶν διεθνῶν ἀεροπορικῶν συγκοινωνιῶν δὲν θ' ἀπέβαινε μόνον πρὸς ζημίαν καὶ αὐτῆς τῆς ἴδιας. Ἀντιθέτως δέ, ἡ μέσω αὐτῶν καὶ ἐν συνεργασίᾳ μετ' αὐτῶν δρᾶσις τῆς θὰ συνετέλει εἰς τὴν πρόοδόν της.

Τοιαύτη πολιτικὴ δὲν ἔρχεται, ἐξ ἀλλου, εἰς σύγκρουσιν πρὸς τὸ προνόμιον τὸ παραχωρηθὲν εἰς τὴν E.E.E.M. διὰ τῶν ἀριθμῶν 1 καὶ 13 τῆς διὰ τοῦ νόμου 4809 κυρωθείσης συμβάσεως, δπως ὀρθῶς ἥρμηνεύθη τοῦτο, προσδιορισθὲν ὑπὸ τῆς 'Ολομελείας τοῦ Νομικοῦ Συμβουλίου κατὰ τὴν συνεδρίαν τῆς 1ης Φεβρουαρίου τοῦ 1936.

Ἐπομένως, ἡ ἀπάντησις πρὸς τὸ τεθὲν ἔρωτημα εἶναι, ὅτι συμφέρει οἰκονομικῶς καὶ συγκοινωνιακῶς ἡ ἐλευθέρα ἐκ Βορρᾶ πρὸς Αἴγυπτον διὰ μέσου τῆς Ἑλλάδος κάθιδος ξένων ἀεροπορικῶν γραμμῶν.

Πάντως, ὁ καθόρισμὸς ἐν τῇ ἐφαρμογῇ τῆς τοιαύτης πολιτικῆς καὶ ἡ ἔξασφάλισις τῶν δυνατῶν ὑπὲρ τῆς χώρας ἀνταλλαγμάτων εἶναι ἕργον τῆς Διοικήσεως μόνον. Αὕτη, λαμβάνουσα ὑπ’ ὅψιν τὴν εἰσέτι ἔλλειψιν ἐπαρκοῦς παρ’ ἡμῖν πείρας καὶ τὴν ραγδαίαν ἔξέλιξιν τῆς τεχνικῆς τῶν κατασκευῶν καὶ τοῦ πλοῦ, ἔχει πάντως συμφέρον νὰ μὴ δεσμεύηται διὰ συμβάσεων μακρᾶς διαρκείας.

*Η ἀνωτέρω Γνωμοδότησις ἐδημοσιεύθη εἰς τὴν Ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως (Παράρτημα ἀριθμ. 137]1936).

ΕΛΛΗΝΙΚΗ
ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΥ
ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗΣ

ΔΗΜΟΣΙΕΥΜΑΤΑ ΑΝΩΤΑΤΟΥ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

- 1) Τὸ ἔξωτερικὸν ἐμπόριον τῆς Ἑλλάδος καὶ αἱ συμβάσεις ἀνταλλαγῆς ἐμπορευμάτων (ἔξηντλήθη).
- 2) Περὶ τοῦ δυνατοῦ τῆς αὐξήσεως τῆς παραγωγῆς καὶ καταναλώσεως τοῦ ἐγχωρίου λιγνίτου (ἔξηντλήθη).
- 3) Ο τιμάριμμος χούνδρικῆς πωλήσεως ἐν Ἑλλάδι (ἔξηντλήθη).
- 4) Ἡ φορολογικὴ ἐπιβάρυνσις εἰδῶν τινων πρώτης ἀνάγκης ἐν Ἑλλάδι (ἔξηντλήθη).
- 5) Περὶ ἀναδιοργανώσεως τῶν Σ.Ε.Κ. καὶ τῶν Τ.Τ.Τ. (ἔξηντλήθη).
- 6) Δείκτης χρηματιστηριακῶν διακυμάνσεων τῶν Ἑλληνικῶν ἀξιῶν (1928—1933) (ἔξηντλήθη).
- 7) Τὰ μέτρα πρὸς ἐπαύξησιν τῆς ἐγχωρίου σιτοπαραγωγῆς. Τεῦχος Α'. Εἰσήγησις καὶ γνωμοδότησις.
- 8) Περὶ τοῦ ἐνδεδειγμένου ἢ μὴ τῆς ἀνεγέρσεως σιταποθηκῶν (silos) ἐν τῇ Ἑλευθέρᾳ Ζώνῃ Πειραιῶς.
- 9) Τὰ μέτρα πρὸς ἐπαύξησιν τῆς ἐγχωρίου σιτοπαραγωγῆς. Τεῦχος Β'. Υπομνήματα εἰδικῶν.
- 10) Περὶ ἐγκαταστάσεως Ραδιοφωνικοῦ σταθμοῦ ἐν Ἑλλάδι.
- 11) Οἱ δεῖκται τῆς οἰκονομικῆς δραστηριότητος τῆς Ἑλλάδος κατὰ τὰ ἔτη 1928—1934.
- 12) Ἡ ἐκμετάλλευσις τῶν ἐκ τῶν Παραγωγικῶν Ἐργων ἀποκαλυπτομένων νέων ἐδαφῶν ἐν Μακεδονίᾳ. Μελέται καὶ ἐκθέσεις εἰδικῶν.
- 13) Οἰκονομικὴ βιβλιογραφία τῆς Ἑλλάδος 1928—1934.
- 14) Ἡ Ἑλληνικὴ Οἰκονομία κατὰ τὸ ἔτος 1935.
- 15) Α'. Περὶ τοῦ τρόπου τῆς ὁυθμίσεως τῶν μετὰ τῆς Γερμανίας ἐμπορικῶν συναλλαγῶν. Β'. Περὶ τῆς διελεύσεως διὰ τῆς Ἑλλάδος ξένων ἀεροπορικῶν γραμμῶν.

ΤΙΜΗ ΤΕΥΧΟΥΣ ΔΡΧ. 30

